

Tässä numerossa:

- 5 Suomi esimerkkinä Ranskassa
- 6 Vaaran vuodet
- 8 Suomen ortodoksit ja venäläiset maahanmuuttajat
- 12 Tampereen kirkkoherranvaalit
- 15 Opetus pyhästä kasteesta
- 20 Pyhiinvaellusmatka Kreikkaan
- 26 Lintulan kynttilätehtaalla

Miten hiidenseppä
kahlitaan? SIVU 25

Muistoista tulevaisuuteen

Työn tuloksena kasvava seurakunta

Tampereen seurakunnan kirkkoherra, **isä Risto Lintu** jää eläkkeelle huhtikuun alusta. Kirjeessään lehtemme lukijoille hän kuvailee nyt kokemuksiaan, muistojaan ja toiveitaan elämänsä suuren muutoksen kynnyksellä.

Rakkaat seurakuntalaiset

Kun muutin perheeni kanssa Tampereelle syyskuussa 1986, tulin tuntemattomaan. Olin käynyt Tampereella aikaisemmin kaksi kertaa. Pappisseminaarilaisena 60-luvulla ja tiistaiseuravierailulla 70-luvun alussa. En tuntenut Tampereelta muita ihmisiä kuin edeltäjäni perheen.

Työhön täytyi tarttua rivakasti, sillä entinen virkatalo oli hajoamaisillaan. Suunnittelu aloitettiin viipymättä. Jo seuraavana syksynä aloitettiin rakennustyöt, ja vuosi sen jälkeen Nikolaintalo oli valmis. Se maksettiin lainoilla, koska rakennusrahastoa ei ollut. Korkotaso nousi pian sen jälkeen huikaisesti. Vuok-

- 1 Muistoista tulevaisuuteen
Isä Risto Lintu
- 2 Pääkirjoitus, Kirkko ihmiskunnan palvelijana
Kari M. Ranttilä
- 3 Kirkkokalenteri / Radio / TV
- 5 Suomi esimerkkinä Ranskassa
- 6 Vaaran vuodet, osa 2
Isä Gaius Sahlberg
- 8 Suomen ortodoksit ja venäläiset maahanmuuttajat
Isä Olavi Merras
- 10 Tampereen seurakunnan mennyt vuosi
Isä Risto Lintu

11-14 TAMPERE

- 15 Pyhän Kyrillos Jerusalemlaisen opetuksia pyhästä kasteesta
Isä Markus Aroma

16-19 TURKU

- 19 Luuseri, juoppo, taitelija ja "Jumalan hullut" hyvien ihmisten pidoissa
Inkeri Tikkanen
- 20 Pyhiinvaellusmatka aivan sattumalta
Harry Lehto
- 21 Romaniankielisistä palveluksista
Metropoliitta Johannes
- 22 Pääsiäinen – meidän vuotuinen kastejuhlamme
Isä Markus Aroma

23-24 HÄMEENLINNA

- 25 Korvakuulolta
Timo Ruottinen
- 26 Luostaripalsta Lintulan kynttilätehtaalla
Nunna Ksenia
- 28 Venäjäksi: Rukouksen muodoista.
Piispa Aleksander (Mileant)
[Toimittanut isä Heikki Honkamäki]

Kirkko ihmiskunnan palvelijana

Tampereen venäläiskiistat ovat nostaneet esiin kysymyksen siitä, minkälainen on meidän suomalaisten ortodoksien varsinainen kirkollinen identiteetti. Kysymys on aktivoitunut sen jälkeen, kun on käynyt ilmi, että venäläisellä taholla tunnetaan jonkinlaista tyytymättömyyttä nykyiseen kirkolliseen menoomme. Usein venäläisten puheissa korostuu se, että he kaipaivat tänne "aitoa" perinnettä, joka olisi tietenkin samankaltaista kuin se kirkollisuus, jota Venäjällä on totuttu harjoittamaan. Meidän sopii joka tapauksessa kysyä myös itseltämme, onko se kirkollinen kehitys, jota meillä on suosittu ja pidetty hyvänä, pystynyt parhaimmalla tavalla vastaanottamaan aidon (ilman lainausmerkkejä) ortodoksisen perinteen. Kun kirkkokuntamme itsenäisyys täyttää parinkymmenen vuoden kuluessa sata vuotta, voisimme jo käynnistää keskustelun ja ehkä virallisetkin selvitykset siitä, minkälainen on oikeastaan tämä suomalaisten muovaama kirkko ja sen "aito" ortodoksisuus.

Yksi ajateltavissa oleva uusi hahmotustapa tarjoutuu ns. euro-ortodoksiasta, jonka tekstiesimerkin saamme Ranskasta. **Arkkipiispa Leo** vastaanotti helmikuun puolivälissä Pariisissa sijaitsevan Pyhän Sergein teologisen instituutin kunniatohtorin arvon. Instituutin professorikollegion mukaan Suomen ortodoksit "ovat jalostaneet onnistuneesti Venäjältä saadun ortodoksisen perinteen vuoropuheluksi läntisen kulttuurin arvojen kanssa." Sopinee siis kysyä, että millä tavoin "jalostaneet" ja miten "onnistuneesti"?

Kiitospuheessaan arkkipiispa Leo mainitsi em. venäläistenkin painottamasta perinteestä, että sen tulisi olla elävää eikä niin, että se "olisi vain museo". Arvelen arkkipiispan astuneen tässä – kuulijakunnan mukaan mitoitettuna puheessaan – varsinaisen euro-ortodoksisuuden ytimeen. Hieman myöhemmin hän näet vielä jatkaa: "-- ympäröivä yhteiskunta voi pyytää kirkolta tukea, vaikka se ei hyväksy kirkon julistamia arvoja. Mutta me lähdemme siitä, että olemme valmiita vuoropuheluun.-- Haluan korostaa sitä, että kirkon on oltava avoin näkemään tämä maailma ja vastaamaan sen haasteisiin." Rohkeaa puhetta traditioon sidotun ja perinteistä elävän kirkon johtajalta! Hän myös vakuutti pariisilaisille: "-- isiemme kirkko ei saa sulkeutua historian lehdille, vaan se[n tulee] elää ihmisten arjessa tässä ja nyt." Kriittinenkin keskustelu on siis tästä eteenpäin kirkkokunnassamme sallittua, jopa toivottavaa.

Mitä siis on tällainen uuteen suuntaava suomalainen ortodoksisuus? Suomessa se liittyy uskonnollisen ja sekulaarin maailman kohtaamiseen nykysuomalaisena elämäntunteena, jonkinlaisena yleisenä humanismina. Leo nimittäin sanoi: "-- seikka, jota pidän isien uskon säilyttämisen kannalta tärkeänä, on periaate ortodoksisuudestamme humanismin uskontona. Puhun aidosta kristillisestä humanismista, jonka lähtökohta on todellinen elävä Jumala ja Luoja, joka haluaa eteensä sen, jonka hän on luonut. Tässä on syy, jonka vuoksi kirkkomme on ihmiskunnan palveluksessa." Tällainen euro-ortodoksisuus vaatii kirkoltamme paljon avautumista ja rohkeita päätöksiä, mutta ehkä se on ainakin yksi mahdollisuutemme. Tällaista ajattelua tulisi nyt jatkaa ja uskaltaa jalostaa myös suhteissa venäläisen "aidon" ortodoksisuuden kanssa.

MOSKOVAN PATRIARKAATIN JUMALANPALVELUKSET TAMPEREELLA

Piispainkokouksemme on keskustellut Tampereen venäläisistä palveluksista helmikuun lopun tapaamisessaan. Piispainkokous päätyi toteamaan, ettei näiden palvelusten jatkamiselle ole toistaiseksi edellytyksiä. Siksi piispat päättivät jatkaa keskustelua venäjänkielisten sielunhoitoon liittyvistä kysymyksistä Moskovan patriarkaatin edustajien kanssa: **metropoliitta Ambrosius** valmistelee tässä suhteessa ajankohtaisista asioista ehdotuksen piispainkokouksen kirjeeksi Venäjän kirkon ulkomaanosaston johtajalle, **metropoliitta Kirillille**.

Kari M. Ranttilä

KIRKKOKALENTERI RADIO / TV

LA 19.3. Lasarusken lauantai.

RADIO: aamuhartaus, kirkkoherra Pentti Hakkarainen, Kajaani.

SU 20.3. Herran ratsastus Jerusalemiin

SUURI VIIKKO 21.-27.3.

PE 25.3. Jumalansyntyttäjän neitseeseen Marian ilmestys.

RADIO: Suuren perjantain ja neitseeseen Marian ilmestyksen ehtoopalvelus ja liturgia, klo 14-15, Kuopio, Pyhän Nikolaoksen katedraali.

LA 26.3. Suuri lauantai.

TV: pääsiäisyön liturgia klo 23.55-03.00. Tampere, Pyhän Nikolaoksen kirkko.
Metropoliitta Ambrosius papiston avustamana.

SU 27.3. Herran pääsiäinen, Kristuksen ylösnouseminen.

RADIO: Pääsiäispäivän ehtoopalvelus klo 15.00-15.45. Mikkeli, Ylienkeli Mikaelin kirkko.

PÄÄSIÄISVIIKKO 28.3.-3.4.

LA 30.3. **RADIO:** aamuhartaus, metropoliitta Ambrosius, Helsinki.

LA 2.4. **RADIO:** aamuhartaus, metropoliitta Ambrosius, Helsinki.

SU 3.4. Apostoli Tuomaan sunnuntai.

TI 5.4. Tuomaan tiistai.

LA 9.4. **RADIO:** aamuhartaus pastori Timo Tynkkynen, Imatra.

SU 10.4. Mirhantuojien sunnuntai.

RADIO: Liturgia klo 11, Turku, Marttyyrikerisarinna Aleksandran kirkko.

SU 17.4. Halvatun sunnuntai.

TI 19.4. **RADIO:** iltahartaus, rovasti Rauno Pietarinen, Ilomantsi.

SU 24.4. Samarialaisnaisen sunnuntai.

RADIO: Liturgia klo 11, Polvijärvi, Pyhän Johannes Kastajan kirkko.

SU 1.5. Sokeana syntyneen sunnuntai.

TO 5.5. Herran taivaaseen astuminen, helatorstai.

SU 8.5. Pyhien isien sunnuntai.

RADIO: Liturgia klo 11, Kiuruvesi, Pyhän Nikolaoksen kirkko.

SU 15.5. Pyhän Kolminaisuuden päivä, helluntai.

MA 16.5. Pyhän Hengen päivä.

TI 17.5. **RADIO:** iltahartaus, pastori Markku Toivanen, Pieksämäki.

LA 21.5. **RADIO:** aamuhartaus, arkkimandriitta Sergei, Valamo.

SU 22.5. Kaikkien pyhien sunnuntai.

RADIO: Liturgia klo 11, valtakunnalliset kirkkolaulu-päivät, Kajaani, Kristuksen kirkastumisen kirkko.

● **Radion ortodoksiset aamuhartaudet joka kolmas lauantai Yle Radio 1 klo 6.15 ja 7.50.**

● **Radion ortodoksiset iltahartaudet joka kuukauden kolmas tiistai Yle Radio 1 klo 18.50.**

● **PISARA – ajatus uskosta: joka perjantai TV2 klo 18.30 ja uusinta vaihtuvina aikoina maanantaisin.**

Jatkoa sivulta 1

rattavat tilat olivat tyhjillään. Toimintamenoista tingittiin. Työntekijätkin saivat kokea säästöpyrkimykset. Stressin määrää mitattiin verenpainemittarilla. Ensi vuoden alussa Nikolaintalon viimeinen lainaerä maksetaan pois.

Toimikauteni aikana tehtiin myös mittava pääkirkon entisöinti ja kunnostus satavuotisjuhlan edellä. Sen kustannuksiin saatiin ulkopuolista avustusta n. 24 %. Kaikki olemme varmasti yhtä mieltä siitä, että se on kauneimpia ortodoksisista kirkoista ja näkyvästi todistaa uskostamme Tampereen katukuvassa.

Porin seudun ortodoksien vuosikymmenten unelma omasta kirkosta toteutui vuonna 2002. Kaunis siitä tulikin. Kiitos arkkitehti **Matti Porkkan** ja rakennustoimikunnan. Kirkon pääomakustannuksia maksetaan vielä pitkään, ja toivon mukaan korkotaso säilyy nykyisen alhaisena.

Kiinteistöt kuluvat ja vähäisessäkin käytössä olevat rapistuvat. Siksi niitä täytyy järkevästi hoitaa ja huoltaa. Onneksemme seurakunnassamme on pitkään ollut toimiva kiinteistölautakunta. Toivottavasti siihen tulevaisuudessakin saadaan henkilöitä, jotka tuntevat asiat ja seuraavat hoitoonsa uskottujen kiinteistöjen kuntoa. Edessä on pääkirkon tiilisaumausten tarkistaminen sekä Lavian kiinteistön kunnostaminen ja kehittäminen seurakunnan leiri- ja virkistyskäyttöön. Mikäli toiminta tulevaisuudessa kasvaa Tampereella, niin Nikolaintalo toimii tilareservinä.

Laman keskeltä

Toimikauteni ensimmäinen vuosikymmen oli raskasta aikaa. Laman keskellä kamppaileminen aiheutti ristiriitoja hallintoelimissä. Seurakunnan toiminnan kasvun ja kehityksen jarruna oli rahapula. Nyt seurakunnan taloudellinen tila on vakaantunut, jota osoittaa jo useana vuotena tilinpäätöksen osoittama ylijäämä. Jo kahden valtuuston ja muiden hallintoelinten vaalikauden aikana seurakunnan toimintaa on pyritty kehittämään yhteisillä koulutus- ja ideointipäivillä. Muidenkin seurakuntien luottamushenkilöihin on pidetty yhteyttä. Toivottavasti tulevaisuudessakin luottamuselimiin saadaan asiantuntevia, yhteistyökykyisiä ja seurakunnan sekä kirkkokuntamme parasta ajattelevia henkilöitä.

Yli kahdentuhannen hengen seurakunta on hyvin työteliäs ja vaatii vähintään kahden papin työn. Vasta vuonna 2001 saatiin seurakuntaan toisen papin virka, jolloin kirkolliset toimitukset on voitu jakaa. Kirkkoherra kuitenkin kantaa vastuun seurakunnan hallinnosta.

Jotkut ovat todenneet, että seurakunnassamme rakennetaan enemmän seiniä kuin sisältöä. Pitkään onkin ollut se tilanne, että seurakuntalaisia on voitu palvella sen mukaan kuin tarvetta on ollut. Toiminnan laajentamiseen ja uusien toimintojen lisäämiseen ei yksinkertaisesti ole ollut varoja, aikaa eikä voi-

Jatkuu sivulla 4

Isä Riston läksiäisjuhlat

Tampereen seurakunnan kirkkoherra, isä Risto Lintu jää eläkkeelle. Vietämme yhdessä hänen läksiäisiään Nikolainsalissa 2. pääsiäispäivänä 28.3.2005. Juhlaan ovat tervetulleita kaikki seurakuntalaiset perheineen ja muut isä Riston ystävät. Virallisten tervehdysten esittäjiä pyydetään ilmoittautumaan seurakunnan virastoon viimeistään 17.3.

PANNU KUUMANA KLO 12 – 15, TERVETULOA!

Juhlatoimikunta: Isä Heikki Honkamäki, Klaus af Ursin, Eeva Manni

ANALOGIN ILMESTYMINEN

Seuraava Analogi 3/05 ilmestyy 27.5. Siihen toimitettava aineisto on jätettävä viimeistään ke 4. toukokuuta. Lehden nelosnumero ilmestyy 2.9., ja tähän numeroon aineisto tulee jättää 10.8. mennessä.

mia, mutta sitäkin enemmän halu palvella seurakuntalaisia. Toisen papin viran saaminen on vienyt kehitystä eteenpäin. Hajalla asuvia seurakuntalaisia on voitu enemmän palvella.

Maahanmuuttajatyö

Viime vuodet ovat nostaneet erityisesti esille maahan muuttaneiden kotouttamistyön. Jumalanpalveluksia on toimitettu Tampereella jo toistakymmentä vuotta slaaviksi, kreikaksi ja romaniaksi 2 – 4 kertaa vuodessa. Toisen papin myötä lähes joka kuukausi on slaaviksi liturgia sekä muita toimituksia, joita seurakuntaan liittyneet venäjänkieliset ovat pyytäneet. Toivon mukaan maahan muuttaneet kokevat seurakunnan tukiyhteisöksi ja kirkon hengelliseksi kodikseen. Apostolisesta ajasta lähtien samalla alueella eläneet kristityt ovat kuuluneet aina samaan seurakuntaan (hiippakuntaan) kielestä ja kansallisuudesta riippumatta.

Moninaista toimintaa

Tampere on hyvin kauan ollut tunnettu hyvästä kirkkokuoromusiikista. Seurakunnalla on ollut onni saada kantoreiksi päteviä kuoronjohtajia ja sitä kautta hyviä laulajia. Kuoron tehtävänä on kirkkokansan tulkkinä ylistää sekä kiittää Jumalaa ja esittää avunpyyntöme hänelle. Tilanne ei kuitenkaan ole tyydyttävä, sillä kahden papin palvellessa seurakunnan eri osissa tarvittaisiin myös toinen kanttori. Nuorisotyöhönkin tällöin voitaisiin kiinnittää lisää huomiota.

Luottamuselimityksissä on todettu, ettei lisätoimia tai virkoja voida perustaa pitkään aikaan. Kirkkokunnassa on suunnitteilla taloushallinnon ja jäsenrekisteritoiminnan järjestyttämistä. Ehkä sen kautta avautuu mahdollisuus toisen kanttorin ja nuorisotyöntekijän toimen hoitamiseen.

Aineelliset arvot kiinteistöjen osalta on jollakin tavalla mitattavissa. Hengellisiä ja henkisiä arvoja ei voi mitata. Emme voi tietää, millainen oli seurakuntalaisten hengellinen tila seurakunnan alkuaikoina 1950-luvulla ja millainen se on nyt tai mihin suuntaan se nyt on kehittymässä. Sen kyllä tiedämme, että kirkollista tietoutta on nykyisin monta kertaa runsaammin tarjolla kuin aikaisemmin.

Vuoden 1987 alusta on lähetetty seurakuntalehti tai tiedote joka kotiin, myöhemmin Turun ja Hämeenlinnan yhteinen seurakuntalehti. Kirkkokunnan eri järjestöt julkaisevat erilaisia lehtiä ja kirjoja. Lehdistö yleensä myönteisessä hengessä kertoo ortodoksisesta kirkosta. Radio ja TV lähettävät myös ortodoksia hartausohjelmia. Kirkollista esiinnotta, ikoneja, ristejä ym. on runsaasti saatavilla seurakunnissakin.

Ehkäpä juuri nämä seikat ovat vaikuttaneet siihen, että yhä enenevässä määrin kirkkoomme liittyy ihmisiä, jotkut juuriansa etsien, jotkut uutta hengellistä kotia hakien. Heidät meidän tulee kohdata hengellisinä sisarinamme ja veljennämme, samoin kuin maahan muuttaneetkin. Kun meillä oli aikaisemmin karjalaisortodokseja ja venäläisortodokseja, meidän tulisi ajatella, että olemme ortodokseja, jotka voimme säilyttää omat kulttuuriperinteemme, jos ne ovat sopuinnossa uskomme kanssa.

Sodan jälkeen siirtolaisuuteen joutuneet ortodoksit usein joutuivat paikallisen väestön pilkan ja naurun kohteiksi. Monet häpesivät uskoansa, piilottelivat sitä tai luopuivat us-

kostaan. Avioituminen toisuskaisen kanssa merkitsi usein periksi antamista enemmistöön kuuluvan puolison suvun painostuksessa. Nykyaika rohkaisee tuomaan esille ortodoksisuutensa ja kehottaa keskusteluun ekumeenisessa hengessä ja toisin uskovien kanssa. Se kuitenkin edellyttää oman uskon perusteiden tuntemista. Ortodoksisuus on niin laaja kokonaisuus, että se edellyttää jatkuvaa tiedon lisäämistä ja kokemusten kasvattamista.

Uskonnonopetus on siirtynyt pääasiassa kuntien kustannettavaksi. Kustannusten säästämiseksi monet kunnat pyrkivät yhdistämään useampien koulujen opetusryhmiä, jolloin ala-asteenkin oppilaat joutuvat siirtymään toiselle koululle jalkaisin tai busseilla. Monet lapset eivät sitä halua tai vanhemmat eivät sitä salli. Niin moni lapsi jättäytyy opetuksesta pois. Lain mukaan oppivelvollisen tulee osallistua sen uskonnon opetukseen, johon kuuluu. Vanhempien tulee osoittaa aktiivisuutta, että opetusryhmät koulutoimen kanssa saadaan mielekkäiksi ja koululaisia tyydyttäväiksi.

Kasvava seurakunta

Seurakunta on toimikauteni aikana kasvanut yli viidelläsadalla hengellä. Siihen ovat vaikuttaneet muuttovoitto ja kirkkoon liittyminen. Kasteitten määrä on tasapainottunut kuolleitten määrän kanssa, toisin kuin monissa muissa seurakunnissa. Myöskin kirkossa käyneiden määrä on monien vuosien ajan jatkuvasti kasvanut. Sananjulistajallekin se asettaa uusia haasteita.

Seurakunnassamme, kuten koko kirkkokunnan piirissä, ehtoolliseen osallistuminen on ilahduttavasti lisääntynyt. Kristuksen ruumiin ja veren osallisuus tekee myös ehtoolliseen osallistuvat hengellisesti sisariksi ja veljiksi. Samalla katumuksen sakramenttiin osallistuminen on romahtanut. Se juontuu piispainkokouksen päätöksestä (1970), että rippis-isän luvalla seurakuntalaisen ei tarvitse välttämättä käydä synnintunnustuksella ennen ehtoollista, jos hän osallistuu siihen usein säännöllisesti. Se kuitenkin ymmärrettiin yleiseksi luvaksi. Vai onko niin, että me emme enää tunnista syntiä synniksi, kun yhteiskunta ja yleinen mielipide hyväksyy melkein kaiken? Meidän tulisi katumuksessa tuntea hengellinen köyhytemme voidaksemme kokea iloa ja riemua taivaissa.

Seurakunnallisessa elämässä yleisten vainajien muistopäivien palveluksiin osallistuminen on suhteellisen vähäistä. Samoin yksittäisten vainajien muistopalvelukset lienevät harvinaisia siksi, että ortodoksisen vainajan omaiset ovat useimmiten toisuskaisia. Kuitenkin me jokapäiväisessä elämässä valmistaudumme tuonpuoleista varten. Vainajien puolesta rukoileminen muistuttaa oman poislähtömme lähestymisestä, kuoleman välttämättömyydestä. Toivottavasti tämä asia kirkastuu meille tulevaisuudessa. Ortodoksisuuden keskeisin sanoma tulee esille pääsiäisen troparissa: ”*Kristus nousi kuolleista, kuolemalla kuoleman voitti ja haudoissa oleville elämän antoi.*”

Rakkaat seurakuntalaiset!

Rakkaat seurakuntalaiset! En ole tätä ilmaisua aiemmin kovin usein käyttänyt välttääkseni väärin ymmärtämistä. Nyt jättäessäni tehtäväni seurakunnan esimiehenä voin hyvällä syyllä sitä käyttää, sillä monet teistä ovat tulleet läheisiksi hää-, kaste- ja perhejuhlissa sekä poismenneitä siunattaessa

Suomi esimerkkinä Ranskassa

Ranskan vierailun isäntänä toimi Pariisin venäläisen hiippakunnan arkkipiispa ja ekumeenisen patriarkaatin eksarkki Gabriel.

Ranskan ortodoksien mielestä Suomen ortodoksinen arkkipiispakunta on esimerkki Länsi-Euroopan ortodokseille. Kansallisesta monikulttuuriseksi kasvanut Suomen ortodoksinen kirkko saa kiitosta niin kreikkalaisilta kuin venäläisiltä.

TOIVEET SUOMEN ortodoksien kirkon esimerkin siirtymisestä EU:n alueen ortodoksien pariin tuotiin esille **arkkipiispa Leon** Ranskan vierailun yhteydessä helmikuussa.

Ranskan ortodoksien piispainkokouksen puheenjohtaja **metropoliitta Emmanuel** (Adamakes) pitää Suomen ortodoksista kirkkoa harvinaisena ja onnistuneena esimerkkinä Bysantin perinteen elävästä läsnäolosta Länsi-Euroopassa.

Ekumeenisen patriarkaatin Ranskan metropoliittana toimivan Emmanuelin mukaan ortodoksinen kirkko Suomessa on onnistunut palvelemaan kaikkia ortodokseja kielistä ja kansallisuuksista riippumatta. Emmanuel toivoo, että Suomen ortodoksinen kirkko voisi auttaa samoilla periaatteilla toimivan paikalliskirkon synnyttämiseen myös muualla Euroopan unionin alueella.

Mallia Konstantinopoliin ja Moskovaan

Pariisin venäläisen hiippakunnan **arkkipiispa Gabriel** (de Vylder) olisi valmis ottamaan Suomen mallin kieli- ja kalenterikysymyksissä myös Ranskaan. Viime kesänä Suomessa vieraillut Gabriel kiittelee Suomen seurakuntia, joissa eri kielten käyttö jumalanpalveluksissa ymmärretään hyväksi palveluksi.

Sekä arkkipiispa Gabriel että hiippakuntaneuvosto rohkaisevat Suomen ortodokseja pitämään kiinni gregoriaanisesta kalenterista. Pariisin Sergein teologisen instituutin professori **Nicholas Ossorguine**

ja muisteltaessa. Ennen kaikkea olemme kokeneet hengellisen yhteyden Kristuksen ruumiin ja veren osallisuudessa. Uskon, että monet teistä ovat rukouksin minua kannatelleet ja tehtävässäni tukeneet. Rohkenen toivoa, että edelleenkin rukoilisitte puolestani anteeksi antaen puutteeni, rikkomukseni ja tekemäni virheet.

Olen kiitollinen siitä, että koko virkaurani aikana rinnallani on ollut vaimo, joka on tukenut minua työssäni, toiminut tarvittaessa työtoverina kanttorin tehtävissä, itkenyt itkujani ja iloinnut kanssani myönteisistä palautteista, joita joskus on tullut. Värein ja muodoin hän on julistanut sitä samaa evankeliumia, mitä pappi toteuttaa sanoin ja menoin.

menee vielä pitemmälle: hänen mukaansa sekä Konstantinopolin että Moskovan tulisi ottaa oppia Suomesta. Liturgisen teologian professori Ossorguine muistuttaa, että ainoastaan Suomen ortodoksit viettävät pääsiäistä oikeaan aikaan vuoden 325 Nikean kirkolliskokouksen päätöksen mukaisesti.

Arkkipiispa Gabrielin mukaan kalenteri- ja kielikysymyksessä tiivistyy positiivisella tavalla Suomen ortodoksien vahva autonomia Ekumeenisen patriarkaatin yhteydessä. Konstantinopoli on antanut suomalaisille vapauden järjestää toimintansa, ja moderni Suomen ortodoksinen kirkko on puolestaan nostanut patriarkaatin profiilia maailmalla.

Ei paikalliskirkkoa patriarkaattien mahtikäskyillä

Ranskan ortodoksit ovat eläneet sata vuotta jakaantuneena keskenään kilpailevien patriarkaattien hiippakuntiin. Viime aikoina yhteistyötä on yritetty synnyttää perustamalla Ranskan ortodoksinen piispainkokous. Siinä ovat mukana Ranskassa asuvat Konstantinopolin, Antiokian, Moskovan, Romanian ja Serbian piispat.

Piispainkokoukselta ei haasteita puutu. Rivejä on viime aikoina hajottanut Konstantinopolin ja Moskovan patriarkaattien kiista Pariisissa sijaitsevan venäläisemigranttien perustaman hiippakunnan asemasta. Moskova haluaisi palauttaa Venäjän vallankumouksen ja kommunistiterrorin seurauksena Ekumeenisen patriarkaatin yhteyteen liittyneen hiippakunnan osaksi Moskovan patriarkaattia. Suurin osa Pariisin hiippakunnan jäsenistä on pitänyt Moskovan tarjousta enemmän valtaus- kuin yhdistymisyhteydenä.

Ekumeeninen patriarkaatti on ilmoittanut, että se ei salli hiippakunnan paluuta Moskovan helmaan.

Pariisin hiippakuntaan kuuluu noin sata seurakuntaa, joilla on katedraaleja, taloja ja hautausmaita Ranskan ohella Belgiassa, Italiassa, Espanjassa ja Ruotsissa.

Ranskalaisen ortodoksien piirissä ollaan kyllästyneitä patriarkaattien kädenvääntöön. Sergein instituutin professorin **Jean Colosimon** mukaan on väärin, että Länsi-Euroopan ortodoksit joutuvat kärsimään Istanbulin ja Moskovan kyyttömyydestä kohdata ajan haasteet. Colosimo arveleekin, että ortodoksinen paikalliskirkko ei synny Ranskaan patriarkaattien myötävaikutuksella, vaan niistä huolimatta.

Jyrki Härkönen / Logosmedia

Arkkipiispa toivoo avointa yhteistyötä

ARKKIPIISPA LEO toivoo Suomen ja Ranskan ortodoksien välille sekä kulttuuri- että opiskelijavaihtoa. Kunniatohtorin arvon pyhän Sergein instituutissa saanut Leo kiitti menneiden sukupolvien työstä, mutta muistutti myös, että niin Pariisin Sergein instituutin kuin New Yorkin Vladimirin seminaarin perinne velvoittaa nykyisyyden kohtaamiseen avoimin silmin.

Myös ranskalaiset toivoivat Suomea näkyvämmän mukaan Euroopan ortodoksisuuden rakentamiseen. Kymmenet suomalaisopiskelijat ovat saaneet 1900-luvulla oppinsa Pariisiin tai New Yorkin teologisissa kouluissa. Ranskalaiset kysyvätkin, voisiko Pariisin ja New Yorkin opit onnistuneesti käytäntöön siirtänyt Suomi olla nyt enemmän antavana osapuolena?

Isän työ on heijastunut myös koko perheeseen. Siksi toivon perheeni tukea myös eläkepäivinäni.

Rakkaat seurakuntalaiset! Toivon, että rukouksin muistatte esipaimentanne, valitsemaanne uutta kirkkoherraa, muita seurakunnan pappeja ja työntekijöitä sekä luottamustehävissä olevia. Älkää unohtako vapaaehtoistyöntekijöitä, joiden tuella seurakunnan monet asiat toteutuvat. Harras pyyntöni on, että pyritte toteuttamaan Kristuksen kehotuksen, joka on teille muistutuksena Nikolainsalin Esirukousikonissa, sen avoimessa evankeliumissa: ”Sen käskyn minä annan teille, että rakastatte toisianne.”

Isä Risto

Vaaran vuodet

- ajatuksia ja tunteita

OSA 2

Kuvat: Ortodoksinen kirkkomuseo, Kuopio.

Kirkkokuntamme historiassa toisen maailmansodan jälkeiset vuodet merkitsivät ratkaisevia aikoja kirkollisen autonomiamme kannalta. Isä **Gaius Salhberg** kertoo kirjoituksensa toisessa osassa Moskovan patriarkaatin toimista kirkkokuntaamme kohtaan.

Venäjän patriarkaatti halusi nyt panna asioihin vauhtia. **Patriarkka Aleksei** kutsui elokuussa 1946 Moskovaan Suomen ortodoksisen kirkon neuvottelukunnan, jossa olisi kaksi liittymistä kannattavaa ja kaksi

vastustavaa jäsentä. Moskova ilmoitti nimeltä mainiten, ketkä olisivat liittymistä kannattavien edustajia.

Kirkollishallitus päätti hyväksyä Moskovan patriarkan kutsun äänin 3-2 ja kustantaa neuvottelukunnan mat-

kan kirkkokunnan varoista. Arkkipiispa Herman kutsui liittymistä kannattavien edustajiksi rovasti **Vladimir Bogojavlenskin** ja kirkollishallituksen sihteerin **Aleksi Perolan**. Liittymistä vastustavien edustajia oli vaikea saada kokoon. Vihdoin kirkkohera **Aleksanteri Ryttyläinen** ja maisteri **Paavo Kontkanen** suostuivat. Kun selvisi, että Moskovassa ei suinkaan neuvoteltaisi liittymisestä vaan että siitä myös jo päätettäisiin, peruvat Ryttyläinen ja Kontkanen suostuksensa, mistä johtui, että koko neuvottelukunnan matka peruuntui.

Hallitukselta tuki liittymiselle

Suomen hallitus alkoi virallisesti tukea Moskovan yhteyteen liittymistä. Opetus- ja ulkoministeriö yrittivät lukuisissa neuvotteluissa saada kirkkokunnan piispat liittymisen kannalle. Näin Suomen pienellä ortodoksisella kirkolla oli kaksi vastustajaa: Suomen sekä Neuvostoliiton valtiolta.

Moskovan patriarkaatilta eivät keinot näyttäneet loppuvan. Koska Suomen ortodoksit eivät olleet taivutettavissa, otettiin esille järeämpi ase. Moskova lupasi kesällä 1948 Suomen

Venäjän ortodoksisen kirkon kutsuma suomalaisten valtuuskunta Leningradissa metropoliitta Grigorin ja muiden isäntien seurassa. Valtuuskuntaan kuului sekä ortodokseja että luterilaisia.

Piispa Paavali Venäjän kirkon vieraana vuonna 1957. Keskellä piispa Paavali, Johannes Suhola ja Simo Härkönen.

ortodoksiselle kirkolle *autokefalian*, siis täydellisen itsenäisyyden. Ilmeisesti Moskovassa laskelmoitiin, että naapurimaassa toimiva itsenäinen kirkko olisi helpommin ohjailtavissa kuin Konstantinopolin alainen *auto-nominen* kirkkokunta.

Näin oli käynyt selväksi, että Neuvostoliiton koneisto oli päättänyt ottaa Suomesta yhden poliittisen kirkkusuotteen ortodoksisen kirkon kautta. Suomessa ei kukaan ottanut *autokefalia*-esitystä vakavasti, vaan ehdotus torjuttiin ja todettiin kanonien vastaiseksi ajatukseksi.

Patriarkaattit kinastelevat

Moskovan ja Konstantinopolin patriarkaattit alkoivat kinastella näistä asioista keskenään. Konstantinopolin patriarkka joutui useaan kertaan ilmoittamaan, että Venäjän kirkolla ei ole minkäänlaista kanonista oikeutta sekaantua Suomen ortodoksisen arkkipiispakunnan asioihin. Ensimmäisen maailmansodan jälkeen tapahtunut Suomen kirkon liittyminen Konstantinopolin yhteyteen ei ollut mikään tilapäisratkaisu, vaan pysyvä ja oikeassa kanonisessa järjestyksessä syntynyt päätös.

Suomen ortodoksisen kirkkokunnan viides lakimääräinen kirkolliskokous vuonna 1950 toimi oikein; sillä se ei edes keskustellut kirkkomme kanonisten suhteiden muuttamisesta,

vaan siirsi asian käsittelyä viidellä vuodella, vuonna 1955 pidettävään kuudenteen lakimääräiseen kirkolliskokoukseen.

Luostarit kietoutuvat kiistaan

Metropoliitta Grigori ei kuitenkaan helpolla hellittänyt. Hän oli lähettänyt Valamon luostarille kirjelmän, jossa kiellettiin luostarin edustajia osallistumasta vuoden 1955 kirkolliskokoukseen. Luostarin edustajat **Jeronim, Isaaki ja Filagri** noudattivat ”esimiehensä” kieltoa. Kirkolliskoko-

Arkkipiispa Herman

us taas julisti kuuluvasti, että nämä mainitut edustajat olivat menettäneet kirkolliskokousedustajan oikeutensa.

Tämän jälkeen koitti kuitenkin pehmeämmän kirkkodiplomatian aika. Aamun Koitto julkaisi tarkkoina käännöksinä tervehdyksiä Konstantinopolin patriarkalta, joka näin silminnähtävästi halusi pitää omistaan huolta. Moskovan patriarkaatti halusi pitää kirkkoamme yhteyttä esimerkiksi molemminpuolisin vierailuin. Kuitenkin vierailut jäivät yksipuolisiksi, Neuvostoliitosta vieraili maassamme useita delegaatioita, joiden tarkoituksena oli tutustua kirkkomme elämään. Suomi-Neuvostoliitto – seurakin tuotti maahamme korkeita neuvostoliittolaisia kirkonmiehiä. Tämän tarkoitus oli kehittää edelleen Neuvostoliiton ja Suomen välisiä suhteita.

Neuvostoliitossa oli vuoden 1953 paikkeilla perustettu ylimääräinen apulaispiispan virka, jonka alaisuuteen oli asetettu suomalaiset miesluostarit (Valamo, Konevitsa, Petsamo) ja Suomessa olevat yksityiset ortodoksiset yhdyskunnat. **Apulaispiispa Mihail** saapuikin kesällä 1954 moneksi viikoksi Suomeen paimentamaan täällä olevaa laumaansa. Tämä herätti kuitenkin Venäjän kirkon suomalaisissa vastustajissa raivoa, koska nyt oli käynyt selväksi, että Moskovan patriarkaatti teki jo käännytystyötäkin itsenäisen Suomen alueella.

Vaaran...

Eripuraa puretaan

Vuoden 1955 ratkaiseva kirkolliskokous oli lähestymässä. Suomen ortodoksinen väestö oli odottavalla, mutta myös toiveikkaalla mielellä. Kuitenkaan heti ei tapahtunut mitään. Yllättäen 23.3.1957 saapui metropoliitta Nikolailta arkkipiispa Hermanille kirje, jossa tämä ilmoitti patriarkka Alekseihin antaneen hänelle tehtäväksi vierailla Suomessa neuvottelemassa Suomen ja Venäjän kirkkojen suhteista *“kaikenlaisten eripuraisuuksien poistamiseksi, jotta välillämme olisi rukouksellinen yhteys ja kirkkojemme kesken vallitsisivat hyvät, veljelliset suhteet.”*

Tärkeä vierailupäivä oli 7. toukokuuta 1957. Metropoliitta Nikolai tuli Kuopioon yhdessä rovasti **Mihail Slavitskin** kanssa. Suomen kirkkokuva odotti rauhan viestiä

Metropoliitta Nikolai ilmoitti puheessaan, että Venäjän kirkko unohtaa kaikki siihenastiset kanoniset erimielisyydet Suomen kirkon kanssa ja tunnustaa Suomen kirkon aseman Konstantinopolin patriarkaatin yhteydessä. Venäjän kirkko myös katsoo, että sillä on jälleen ehtoollisyhteys Suomen ortodoksisen kirkon kanssa. Tästä asiasta pyhä synodi oli jo tehnyt päätöksen.

Metropoliitta Nikolai esitti lisäksi, että Valamon ja Konevitsan luostarit saavat jäädä Suomen ortodoksisen kirkon kanonisen johdon alaisuuteen. Hän esitti kuitenkin, että ne munkkiveljet, jotka niin haluavat, saavat siirtyä Neuvostoliittoon Venäjän patriarkaatin alaisiin luostareihin, ja että Suomen luostarit saisivat oikeuden toimittaa jumalanpalvelukset kirkkoslaaviksi ja viettää pääsiäistä vanhan ajanlaskun mukaan. Lisäksi metropoliitta Nikolai esitti Suomen kirkolle virallisen kutsun lähettää valtuuskunnan ystävyysvierailulle palautuneen ehtoollisyhteyden merkiksi. Venäjän patriarkka odotti vierailun tapahtuvan jo samana kesänä.

Kriisi vihdoin ohitse

Kirkkojemme kanoninen kriisi oli siis ohitse. Valtuuskunta, johon kuuluivat piispa **Paavali**, rehtori **Johannes**

Suhola ja varatuomari **Simo Härkönen**, teki suuren vierailun Venäjän kirkon eri kohteisiin ajalla 26.6.–10.7.1957. Suomen valtuuskunta sai kaikkialla matkansa kohteissa kokea ystävyyttä ja veljellistä rakkautta.

Kirkollishallitus ei luonnollisesti asettanut esteitä niille munkeille, jotka halusivat muuttaa Neuvostoliiton alueen ortodoksisiin luostareihin. Vielä vuoden 1957 aikana muutto toteutuikin, ja Valamon luostarista poistui seitsemän munkkia, iältään 58–81-vuotiaita.

Johtopäätöksiä

Mitkä sitten olivat syyt Moskovan patriarkaatin suhteellisen nopeaan asennemuutokseen? Varmasti tärkeintä oli Suomen ortodoksisen kirkon voimakas vastustus, ennen kaikkea nk. kansalaistottelemattomuus ja passiivinen vastarinta suuren naapurin vaatimuksia kohtaan. Suurimman vastuun tästä vastustuksesta kantoivat isänmaallishenkinen papisto ja **arkkipiispa Herman**, joka osoitti diplomaattista taitoa viivyttäessään asioita ja toimiessaan kärsivällisesti Venäjän kirkon vaatimusten edessä. Monia kovia vaatimuksia saatiin lykättyiksi ja mitätöntyneeseen kirkkomme edustajien viisaasti harkituilla vastavetoilla ja vastakysymyksillä. Vaikka yleinen ilmapiiri Neuvostoliitossa näyttikin vapautuvan juuri Hruštšovin valtakauden alussa, Venäjän kirkon asema kuitenkin selvästi huononi. Tuolloin Venäjän kirkon johto ilmeisesti halusi olla hyvissä väleissä pienen, länsinaapurissa elävän kirkon kanssa. Todennäköistä lienee myös, että se lientyminen, mitä Paasikiven-Kekkonen-linja sai Suomen ja Neuvostoliiton suhteissa aikaan (esim. Porkkalan palautus), heijastui myös kirkkojemme välisiin suhteisiin.

Mielestäni yleensä ei pitäisi sekoittaa kirkon ja valtion politiikkaa toisiinsa, mutta tässä onnellisessa loppuratkaisussa, joka tuli Suomen ortodoksisen kirkon osaksi, oli voimakas osuutensa juuri valtiollispoliittisten suhteiden lämpenemisellä. Tämä antoi mahdollisuuden kirkkojemme välisen “kylmän sodan” muuttumiselle normaaliksi naapuruudeksi ja suvaitsevuudeksi ja ennen kaikkea kristilliseksi toiminnaksi ortodoksisten kirkkojen ykseyden puolesta. □

Rovasti **Olavi Merras** on Lahden kirkkoherra. Hän tarkastelee seuraavassa venäläisten maahanmuuttajien kysymystä Suomen kirkossa. Isä Olavin mielestä **metropoliitta Johanneksen** ja **Jyrki Härkösen** kommentit Analogin edellisessä numerossa ovat asiallisia ja ongelmakysymyksiä selvittäviä, mutta **Orest Tchervinskij**'n kirjoitus herättää hänestä enemmän kysymyksiä kuin antaa vastauksia.

Tampereen, Turun ja Hämeenlinnan seurakuntien yhteisessä lehdessä on syntynyt mielenkiintoinen keskustelu venäläisten maahanmuuttajien keskuudessa suoritettavasta sielunhoitotyöstä. Lehden päätoimittajan aloittamaan keskusteluun ovat omat ansiokkaat kommenttinsa esittäneet Nikean metropoliitta Johannes ja teologian maisteri Jyrki Härkönen sekä rovasti Orest Tchervinskij. Venäjänkielisten keskuudessa tapahtuvan maahanmuuttajatyön periaatteisiin kannattaa tutustua myös venäjänkielisen työntekijän **Viktor Maksimovskij**'n artikkelissa Aamun Koitossa (3/05). Artikkelin on hänen eräänlainen ohjelmajulistuksensa.

Maahanmuuttajien ongelmat

Venäläisten maahanmuuttajien vaiheet täällä Suomessa eivät monesti-kaan ole olleet helppoja. On niitä muuttajia, jotka inkeriläisyytensä tai

Suomen ortodoksit ja venäläiset maahanmuuttajat

suomalaisuutensa perusteella ovat päässeet tänne Suomeen, ja on taas niitä muuttajia, joilla on puhtaasti venäläinen tausta. Ja kaikkien heidän kohdallaan on päällimmäiseksi ongelmaksi muodostunut suomen kieli, joka melkoisesti poikkeaa venäjän kielestä. Vaatii todella paljon opiskelua, että edes auttavasti osaisi hoitaa asiansa suomeksi. Seuraava vaihe onkin, miten ja mistä saada työtä. Kun ei osaa maan kieltä, työn saaminen saattaa loppua juuri siihen. Suomeen on muuttanut Venäjällä korkeasti koulutettua väkeä, mutta kieliongelmiensa vuoksi se ei olekaan saanut koulutustaan vastaavaa työtä. Jos työtä on saatu, on ollut pakko tyytyä vaatimattomaan, koulutusta vastaamattomaan työhön, jonka myötä elämän ulkonaiset puitteet eivät aina ole kaksisia. Ja näin alkaa kehkeytyä integroitumisen ongelma. On helpompi paeta omien suojaan kuin hammasta purren yrittää löytää paikkansa suomea puhuvien suomalaisten keskuudesta. Tunnen kyllä henkilöitä, jotka ovat tässä onnistuneet. Ongelman ratkaisemiseksi tarvitaan kaikkien tahojen yhteistyötä, eikä sielunhoitotyön tai hengellisen valistuksen nimissä suoritettavaa myyräntyötä.

Sopeutumisen vaikeus

Venäläisten maahanmuuttajien keskuudessa on samoja sosiaalisia ilmiöitä kuin suuren suomalaisen muutoliikkeen kausina 1960- ja 70-luvuilla. Pohjoisesta lähdettiin etelään työn perään, mutta kerrostalokolosseissa ei suinkaan viihdytty. Piti päästä takaisin – vaikka joka viikonloppu – kotiseudulle, jossa tuntui olevan vapaata ilmaa hengitettäväksi. Myös kirkossa käyminen oli siellä luontevampaa, koska siellä olivat kaikki tutut. Etelän kivierämaasta ei tuntunut löytyvän kirkkoa eikä edes omaa ortodok-

sista seurakuntaa. Tämän saman ilmiön olen havainnut Venäjältä muuttaneiden keskuudessa. Oma ortodoksisista kirkkoja tai seurakuntia on vaikea löytää. Kirkon ovi on raskas avata, ja sen kynnyks on korkea. Venäläisten rippis-isiä tulisi mieluummin kehottaa kaittaviaan hakeutumaan oman kirkkonsa pariin ulkomailla, kuin käyttää hengellistä valtaansa toisten ortodoksisten kirkkojen moittimiseen.

Kehotus kapinaan

Olen näkevinäni isä Orestin kirjoituksessa kehotuksen kapinan poikaseen kirkollista esivaltaa kohtaan sekä Suomessa että Venäjällä. Jos kirkkojen ylimmät johtajat korostavat pääsiäistä – kristikunnan suurinta juhlaa – kristittyjä ja myös ortodokseja yhdistävänä juhla, niin eikö heidän papistonsa tulisi tuoda sama asia esille, eikä väittää, että ”pääsiäisen ongelma kärjistyy”. Mihän on unohtunut se, että Venäjän kirkko kirkolliskokouksessaan syksyllä 1917 hyväksyi uuden

ajanlaskun käytettäväksi kirkossaan? Venäjän vallankumous tosin esti kirkolliskokouksen monien kauaskantoisten päätösten toteutumisen. Silti monet sen päätöksistä aikanaan toteutuivat yhdessä sen hiippakunnassa, Viipurin hiippakunnassa. Isä Orestin väitteen sisältö lienee seuraava: Venäjän ortodokseilla on parempi pääsiäinen kuin muilla, koska he viettävät sitä vanhan luvun mukaan. Pappien tehtävä on suorittaa myös valistustyötä kaittaviensa keskuudessa.

Hän mainitsee kaanonit, jotka muka ovat unohtuneet, ja erityisesti kaanonin pääsiäisestä. Tähän todettakoon, että jos me ryhdymme pommitamaan toisiamme kaanoneilla, niin olemme pohjattomassa suossa. Ensinnäkään kaanoneista ei löydy mitään mainintaa pääsiäisen vuosittaisen vie-

ton ajankohdasta, eikä myöskään Nikean 1. synodin (v. 325) kahdeskymmenessä päätöksessä, joihin usein viitataan pääsiäisen määrittelyssä. Koska mainintaa ei löydy, voidaan olettaa, että määrittely ei ollutkaan tärkeä asia, vaan kirkossa oli jo vakiintunut Aleksandrian ja Rooman tapa laskea vuosittainen pääsiäisen vietto: kevätpäiväntasausta seuraavan ensimmäisen täyden kuun jälkeisenä sunnuntaina. Pääsiäisen määrittelyssä ovat pikemminkin vaikuttaneet keisari **Konstantinos Suuren** kirje kaikille piispoille ja **Atanasios Suuren** myöhempi saman kirjeen referointi. Konstantinos Suuren kirjeessä mainitaan myös, että juutalainen pääsiäisen määrittely ei saa vaikuttaa kristillisen pääsiäisen viettoaikaan. Nikean päätösten tarkoituksena on panna loppu *quartodesimaanien* pääsiäisen vietolle.

Me olemme yhä syvemmällä suossa yrittäessämme ymmärtää 500-luvulla tuhansiksi vuosiksi eteenpäin laadittuja pääsiäistaulukoita, jotka eivät enää vastaa vakiintuneen pääsiäisen määrittelyn astronomisia perusteita. Vaikeata on löytää perusteita sille, miksi vanhan luvun pääsiäinen on tänä vuonna viisi viikkoa uuden luvun pääsiäistä myöhemmin eli vapuna.

Erilainen uskonnonvapaus

Suomessa vallitsee erilainen uskonnonvapauslaki kuin Venäjällä. Tänne maahan muuttaneet voivat perustaa omia uskonnollisia yhteisöjään. Jos minä yrittäisin perustaa Moskovaan suomalaisen ortodoksisen seurakunnan, jonka ylin johto on Suomessa, asiasta nousisi melkoinen meteli, ja minua hakattaisiin sekä Raamatulla että kaanoneilla. Isä Orest toteaa kauniisti: ”*Satoa on paljon, mutta sadonkorjaajia vähän.*” Tähän jatkan apostoli Paavalin ajatuksella: ”*Olen kuitenkin pitänyt kunnia-asianani olla julistamatta evankeliumia niillä seuduilla, joilla Kristuksen nimi jo tunnetaan, jotta en rakentaisi toisen laskemalle perustukselle.*” (Room. 15:20) □

On helpompi paeta omien suojaan kuin hammasta purren yrittää löytää paikkansa suomea puhuvien keskuudesta.

Tampereen seurakunnan mennyt vuosi

Kirkkoherra Risto Lintu kertoo vuodesta 2004 Tampereen seurakunnassa.

Jumalanpalveluksia seurakunnassa pidettiin runsaasti, ja niihin osallistuttiin ilahduttavan paljon. Arkipäivien palveluksiin osallistujia oli kuitenkin varsin vähän. Vigilioita jms. pidettiin 98, ja niihin osallistui 3 204 henkilöä (keskimäärin 33 henkilöä), liturgioita oli 133, niissä oli läsnä 9 740 (keskimäärin 73 henkilöä) ja ehtoolliseen osallistui 6 278 (keskimäärin 47 henkeä). Yhteensä vigilioissa ja liturgioissa käyneitä vuoden aikana oli 12 764 ihmistä. Muihin toimiin osallistuneita ei ole tilastoitu.

Tampereen kirkko on ilmoitettu nähtävyyksikirkoksi, ja siihen tutustui 13 249 matkailijaa. Porin kirkkoon tutustui 3 353 matkailijaa.

Metropoliitta Ambrosius vieraili eri yhteyksissä seurakunnassa kolme kertaa, ja Nikean **metropoliitta Johannes** vieraili Tampereella Ikäihmisten leirillä luennoimassa. Papis-
tossa ei tapahtunut muutoksia.

Seurakunnassa toimii neljä tiistai-seuraa, Tampereella, Porissa, Jämsäs-
sä ja Nokialla. Tunnustuksellisessa uskonnonopetuksessa on 217 oppilas-
ta, joista 145 seurakuntalaista ja 72 seurakuntaan kuulumatonta ulkomaalaista. Tunnustuksellista opetusta vaille jäi 138 oppivelvollisuusikäisistä. Kouluikään tulevia lapsia on 37. Aikuisopetusta on annettu mm. päiväpiirissä, joka on kokoontunut joka toinen keskiviikko (osallistuneita keskimäärin 18 henkilöä).

Seurakunta julkaisi Analogi-lehteä viisi numeroa yhdessä Turun ja Hämeenlinnan seurakunnan kanssa. Päätoimittajana toimi Suomen Akate-

mian tutkija **Kari M Ranttilä**. Tarkoitus on saada siitä useampien seurakuntien yhteinen tiedottaja.

Ekumeeninen toiminta oli vilkasta. Perinteisen kirkkovaelluksen lisäksi oli muitakin ekumeenisia tapaamisia.

Seurakunnan hallintoon liittyviä kokouksia on pidetty säännönmukaisesti: valtuusto 4, neuvosto 8, kiinteistölautakunta 10, PTS-toimikunta 3, diakoniatoimikunta 4 ja nuorisotyötoimikunta 1 kokousta. Porin kirkon rakennustoimikunta kokoontui kerran ja totesi tehtävänsä loppuun suorituksi. Valtuusto kiittäen tehdystä työstä lakkautti sen.

Verotulokertymä on säilynyt hyvänä ollen 566.833 (549.306) euroa.

Nikolaintalon molemmissa asunnoissa olivat vuokralaiset, ja liikehuoneisto nro 3 on ollut vuokraamattomana 7 kuukautta. Muut olivat vuokratuina. Vuokratulo on ollut kohtuullinen.

Seurakunnan jäsenmäärä on kasvanut 2694 henkeen, joista poissaolevia 124 henkeä. Seurakunnan väestöstä 0 – 20-vuotiaita on 23 %, 21 – 64-vuotiaita 56 % ja 65 täyttäneitä noin 21 %. Mikäli seurakunnallista toimintaa onnistutaan kohdentamaan maa-
hanmuuttajiin, on odotettavissa, että seurakunnan väkiluku myös tulevaisuudessa kehittyä myönteisesti. Pirkanmaalla on venäläisiä 1204 henki-

lää ja Tampereen kaupungissa 1073 venäläistä ja lähes sata ukrainalaista. Porissa on yli 600 venäjän kieltä puhuvaa.

Seurakunnan talous on kehittynyt myönteisesti. Jo viiden vuoden aikana seurakunnan tilinpäätös on osoittanut ylijäämää. Seurakunnan luotot ovat yhteensä 1.4723.035 euroa. Korokomenot olivat tilikaudella 59.500 euroa.

Seurakunnan pitäisi perustaa uskonnonlehtorin toimi, joka hoitaisi eri kunnissa uskonnonopetusta. Palkan maksaisivat käytännössä opetusta tarvitsevat kunnat, seurakunta vain alle kolmen oppilaan ryhmistä. Mikäli tunteja ei tulisi riittävästi, mikä on epätodennäköistä, voisi toimenhaltija tehdä puuttuvan osan seurakunnan nuorisotyötä.

Koska seurakunnassa on kaksi papin virkaa, se edellyttäisi myös kahden kanttorin virkaa. Vapaaehtoisten ns. keikkakanttoareiden saaminen on pitemmän päälle epävarmaa. Kanttorin toimessa oleva voinee toimia myös nuorisotyössä.

Kirkkoherran virassa 18 vuotta ja seitsemän kuukautta toimineena kiittän kaikkia työtäni tukeneita, puolestani rukoilleita ja puutteitani anteeksi antaneita. Papistoanne rukouksin muistakaa!

Jumala teitä ja teidän perheitänne siunatkoon!

Tiistaiseurassa juhlittiin

Tampereen tiistaiseura juhlisti isä Riston eläkkeellelähtöä vähän etuajassa 25.1. Söimme kakkua ja muistelimme menneitä. Tuula Granlund lausui runonsa "Onni" ja luovutti sen sanat muistoksi isä Ristolle. Ojensimme Tampereen kaupungin rakennuskulttuuria ja paikkoja käsittelevän kirjan sekä kukat isä Ristolle ja ruustinna Margitille.

Kiitämme vielä kaikesta menneestä sekä toivotamme monia, monia armorikkaita vuosia!

Tampereen tiistaiseuran puolesta Maria Katajisto

Suvantokatu 10 A
33100 Tampere

ID Ion Durac, **HH** Heikki Honkamäki,
KH Kerttu Halonen, **JK** Jorma Kudjoi,
RL Risto Lintu, **JM** Jouni Mäkelä,
RM Risto Matsi, **GS** Gaius Sahlberg

JUMALANPALVELUKSET

Tampereen

seurakunta

PYHÄKÖT

Tampereen kirkko, Pyhän Aleksanteri Nevsin ja pyhän Nikolaoksen muistolle,
Tuomiokirkonkatu 27, puh. (03) 3141 2724, isännöitsijä: Klaus af Ursin, puh. 0400 562 520,
vahtimestari Mika Kangasaho, puh. 050 557 0056

Kolhon kirkko Vilppulassa, pyhittäjien Sergei ja Herman Valamolaisen muistolle,
Kappelintie, 35990 Kolho, Isännöitsijä Toivo Nikoskinen, puh. (03) 531 5347

Porin kirkko, apostoli Johannes Teologin muistolle, Maantiekatu 46, 28120 Pori, puh. (02) 641 1741,
isännöitsijä Jorma Kudjoi, puh. (02) 648 2212 ja 040 571 9137

Valkeakosken rukoushuone, pyhän Nikolaoksen muistolle,
Kalmistonkatu, 37600 Valkeakoski, isännöitsijä Yrjö Kerisalo, puh. 0400 924 124

MAALISKUU

Pe 18.3. klo 18 yleinen sairaanvoitelu
slaaviksi HH

Palmusunnuntai
La 19.3. klo 18 vigilia RL RM
Su 20.3. klo 10 liturgia RL RM

Suuri viikko
Ma 21.3. klo 17-18 synnintunnustukselle
vastaanotto HH

Ti 22.3. klo 18 paastoliturgia HH RM
klo 17 alkaen synnintunnustukselle
vastaanotto RL ja HH

Ke 23.3. klo 18 paastoliturgia RL RM
klo 16 alkaen synnintunnustukselle
vastaanotto HH

To 24.3. klo 17 suuren torstain
aamupalvelus (**huom! aika**) RL RM
klo 18 yleinen sairaanvoitelu RL HH
klo 9 suuren torstain liturgia RL HH RM

klo 18 aamupalvelus
12 kärsimysevankeliumia RL HH RM

Suuri perjantai. Neitsyt Marian ilmestyksen juhla
Pe 25.3. klo 14 ehtoopalvelus RL HH RM
klo 19 suuren lauantain
aamupalvelus RL HH RM

La 26.3. klo 9 suuren lauantain
liturgia RL HH RM

Herran pääsiäinen,
Kristuksen ylösnousemuksen juhla
La 26.3. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus,
metrop. Ambrosius, RL HH RM

Su 27.3. klo 16 pääsiäispäivän
ehtoopalvelus RL RM

II pääsiäispäivä
Ma 28.3. klo 10 liturgia ja ristisaatto, lasten
pääsiäinen RL HH RM
kirkkoherra Risto Linnun läksiäisjuhla

HUHTIKUU

La 2.4. klo 18 vigilia HH RM
Su 3.4. klo 10 liturgia HH RM

La 9.4. klo 18 vigilia HH RM
Su 10.4. klo 10 liturgia,
Larikan koepalvelus, RM

La 16.4. klo 18 vigilia HH RM
Su 17.4. klo 10 liturgia, Huurinaisen
koepalvelus, RM

To 21.4. klo 9 liturgia Ilkossa HH RM
eläkeläisten leiri

La 23.4. klo 18 vigilia HH RM
Su 24.4. klo 10 liturgia, O.Merras, RM
kirkkoherranvaalit
La 30.4. ei vigiliaa

TOUKOKUU

Su 1.5. klo 10 liturgia **slaaviksi** HH RM

Helatorstai
Ke 4.5. klo 18 vigilia HH RM
To 5.5. klo 10 liturgia ID RM

La 7.5. klo 18 vigilia GS RM
Su 8.5. klo 10 liturgia GS RM

Helluntai
La 14.5. klo 18 vigilia HH RM
Su 15.5. klo 10 liturgia GS RM

La 21.5. klo 18 vigilia HH RM
Su 22.5. klo 10 liturgia HH

La 28.5. klo 18 vigilia HH RM
Su 29.5. klo 10 liturgia HH RM

KOLHON KIRKKO

Pe 25.3. klo 10 kuninkaalliset hetket HH RM
Su 17.4. klo 10 liturgia HH KH

Helatorstai

To 5.5. klo 10 liturgia GS KH

PORIN KIRKKO

Palmusunnuntai
La 19.3. klo 16 yleinen sairaanvoitelu HH JK
klo 18 vigilia HH JK

Su 20.3. klo 10 liturgia HH JK

Suuri viikko
Pe 25.3. klo 14 suuren perjantain
ehtoopalvelus ID JK JM
klo 18 suuren lauantain
aamupalvelus ID JK JM

Pääsiäinen
La 26.3. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus ID JK JM

La 9.4. klo 18 vigilia,
Larikan koepalvelus JK

La 16.4. klo 18 vigilia,
Huurinaisen koepalvelus JK

La 23.4. klo 18 vigilia ID JK JM
Su 24.4. klo 10 liturgia ID JK JM

Su 8.5. klo 10 liturgia ID JK JM

La 28.5. klo 18 vigilia ID JK JM
Su 29.5. klo 10 liturgia ID JK JM

La 28.5. klo 18 vigilia ID JK JM
Su 29.5. klo 10 liturgia ID JK JM

VALKEAKOSKEN RUKOUSHUONE

Su 10.4. klo 10 liturgia ID JM
Su 15.5. klo 10 liturgia ID JM

JÄMSÄ

Seppolan srk-sali, Mottilantie 2
Su 22.5. klo 10 liturgia

Kirkkoherranvirasto on avoinna: ti-pe klo 9-13, puh. (03) 3141 2700, fax (03) 3141 2740

Kirkkoherra Risto Lintu, risto.lintu@ort.fi, puh. (03) 3141 2721, 050 557 0050

Päivystys kansliassa ke ja to klo 10-13

II pappi Heikki Honkamäki, heikki.honkamaki@ort.fi, puh. (03) 3141 2723, 050 557 0057

Päivystys kansliassa ti ja pe klo 10-13

Kanttori Risto Matsi, p.(03) 3141 2722, 050 557 0051,

Talous- ja hallintosihteeri Marita Jouhki-Inkinen, marita.inkinen@ort.fi, puh. (03) 3141 2731, 050 557 0055

Kanslisti Arja Pikkuharju, arja.pikkuharju@ort.fi, puh. (03) 3141 2700, 050 557 0053,

Diakonia-asioissa voi ottaa yhteyttä diakoniatuomikunnan puheenjohtajaan **Kaija Linnavaan**, puh. (03) 265 4137 ja 040 737 0347, tai diakoni **Harri**

Kahilaan, puh. 045 130 6723, Porissa myös diakoni **Jorma Kudjoihin**, puh. 040 571 9137.

Valamon Ystävät ry. / Tampereen osasto

Valamon Ystävien Tampereen osaston yleisöillat **tiistaisin alkaen klo 18** Nikolainsalissa (Tuomiokirkonkatu 27). Luostarin pääkirkon hyväksi kerättävä pääsymaksu 5 € /henkilö; 2,5 € / opiskelija.

- 5.4. Dosentti Eira Hernberg: Tämä ihmisen elämä. Aari Surakan ja Tito Collianderin tuotantoon pohjautuva lausuntailta.

-3.5. Ensio Fihlman: Pyhittäjä Aleksanteri Syväriläinen ja hänen luostarinsa

- 24.5. klo 16-19 saunomista ja muuta virkistytymistä kesään heräävässä Kalliosalmessa (Hervanta, bussi 30, Salmenkallion.86.)

Olet lämpimästi tervetullut.

Tampereen tiistaiseura

Tiistaiseura kokoontuu kevään aikana Nikolaintalon kerhuhuoneessa klo 18 seuraavasti:

- 8.3. virpovitsojen valmistus
- 29.3. vietämme pääsiäisen jatkoa pashaa nauttien
- 12.4. kanttori Risto Matsi: kirkkomusiikin säveltäjiä
- 26.4. kevätkauden päätös (rovasti Toivo Palviainen ja ruustinna Niina saattavat kunnioittaa läsnäolollaan)
- 22.5. suunnittelemme ”hyvänmielen matkaa” Tampere-Hämeenlinnan-Aulanko-Valkeakoski-Tampere. Hämeenlinnassa liturgia ja ruokailu. Alustavia varauksia ottaa vastaan Maria Katajisto, puh. 050 339 8116, Aira Antti-Poika, puh. 050 322 4382.

Tervetuloa toimintaan mukaan!

**TOIMINTAPIIRIE
YHTEISMYYJÄISET
LASARUKSEN LAUANTAINA
19.3.2005**

klo 11 – 14 Nikolainsalissa
Tarjolla erilaisia pääsiäisherkuja, virpovitsoja, käsitöitä ym. Keittiössä borshkeittoa ja pullakahvit.

TERVETULOA!

**Tampereen
kirkkoherranvaalit**

KP Helsingin metropoliitta Ambrosius on asettanut Tampereen kirkkoherranvaalissa ehdolle kaksi neljästä virkaa hakeneesta. Ensimmäisellä vaalisijalla on Iisalmen kirkkoherra **Elias Huurinainen**, toisella vaalisijalla on arkkimandriitta **Andreas Larikka** Helsingistä.

Hän toimii Vantaalla uskonnonopettajana.

KIRKKOHERRANVAALIT pidetään Tampereella ja Porissa 24. huhtikuuta. Tampereella on isä Andreaxen koepalvelus **su 10.4. klo 10** (liturgia) ja isä Eliaksen koepalvelus **su 17.4. klo 10** (liturgia). Porissa isä Andreaxen koepalvelus **on la 9.4. klo 18** (vigilia), isä Eliaksen koepalvelus **la 16.4. klo 18** (vigilia).

Vaalit aloitetaan Tampereen kirkossa liturgian jälkeen klo 12.00. Vaalit keskeytetään klo 15.00, ja niitä jatketaan Porin kirkossa klo 17.00. Vaalit keskeytetään klo 18.00, ja niitä jatketaan Tampereen kirkossa klo 19.30. Äänestys päätetään klo 20.00, jolloin suoritetaan ääntenlasku ja julistetaan vaalin tulos.

Vaalit toimittaa rovasti **Olavi Merras**.

Analogi kyseli kummaltakin ehdokkaalta heidän mielipiteitään ja näkemyksiään Tampereen kirkkoherralle tärkeistä asioista.

ENSIMMÄINEN VAALISIJAJA

Elias Huurinainen
Naimisissa, kaksi lasta.

1. Tutkinto:

Suomen ortodoksinen pappisseminaari 1975

2. Ammattihistoria:

- 1976 – 1977 IV matkapapistopiirin matkapappi
- 1977 – 1984 Vaasan kirkkoherra
- 1984 – Iisalmen kirkkoherra
- 2005 – I valvontapiirin piirinvalvoja
- 1988 – Evakko-säätiön hallituksen puheenjohtaja
- 1988 – Hotel Artos Oy:n toiminnanjohtaja
- 1988 – Kiinteistöosakeyhtiö Evakko Oy:n toiminnanjohtaja
- 1995 – Monien kansallisten ja kansainvälisten kulttuuriprojektien ohjausryhmien puheenjohtaja ja jäsen
- 1989 – Suomen ekumeenisen neuvoston henkilöjäsen
- 1997 – Suomen Pipliaseuran hallituksen jäsen

3. Julkaisut/kirjallinen työskentely

- 1981 – 1984 Paimen-Sanomien lehden hallituksen puheenjohtaja
- 1980 – 1985 Aamun Koitto –lehden toimituskunnan puheenjohtaja
- 2005 – Solea-lehden toimituskunnan jäsen
- Julkaistu runsaasti artikkeleita ja hengelli-

siä kirjoituksia kotimaisissa lehdissä ja julkaisuissa. Muutamia kirjoituksia on julkaistu myös ulkomaisissa lehdissä.

4. Kielitaito

– Englanti, ruotsin kielen virkatutkinto, auttava venäjä.

KYSYMYS: Miten sujuvasti hoidat venäjäksi maahanmuuttajien sielunhoitoa?

– Olen tehnyt yhteistyötä paljon venäläisten kanssa kirkollisissa, kulttuurisissa ja kulttuurimatkailluissa kysymyksissä. Tunnen ”slaavilaisen” sielun venäjäksi.

5. Miten asennoidut ns. keskittämistyöryhmän loppuraporttiin? Mitä vaikutuksia tai tarvetta sen esitysten soveltamisella näkisit olevan Tampereen seurakunnassa?

– Kirkon hallinnossa olemme murroksen keskellä, joka pakottaa tarkastelemaan vuosikymmenien aikana kehittyneitä hallintorakenteita. Keskittämistyöryhmän työ on ensimmäinen vakavasti otettava yritys hallinnon uudistamiseen ja yhteistyön kehittämiseen, vaikka lopputulema muotoutuu vasta vuosien kokeilujen ja vertailujen myötä.

– Uskon, että Tampereen seurakunta voi harjoittaa hedelmällistä yhteistyötä ympärillään olevien seurakuntien kanssa. Yhteistyötä voisi tiivistää mm. maahanmuuttajien parissa tehtävässä toiminnassa, lapsi- ja nuorisotyössä, diakoniatyössä ja lähetystyössä. Analogi-lehti on oivallinen esimerkki hyvästä yhteistyöstä. Myös taloushallinnon ja väestökirjanpidon osalta löytyy yhteistyön mahdollisuuksia ensin seurakuntien kesken, sitten hiippakuntatasolla ja mahdollisesti ajan myötä kirkkokunnallisesti.

6. Miten kehittäisit seurakunnan luottamuselinten yhteistyötä

– Seurakunta on hengellinen kotimme. Luottamuselinten eri luottamuselimissä luovat seurakunnan ”hengen”. Rakkaudellinen yhteisvastuu versoo hyviä hedelmiä. Seurakuntakodin kaikkien toimintojen ja sen kaikkien lasten tulisi yhdenvertaisina loistaa Jumalan kasvojen edessä. Apostoli Paavali antaa oivallisen kehotuksen: ”Kaikki, minkä teette, tehkää se niin kuin Jumalalle, eikä niin kuin ihmisille”. Keskusteleva, avoin ja toisia kuunteleva henki säteilee uskomattoman kauaksi. Yhteiset keskustelut ovat hedelmällisiä.

7. Mitä uutta toisit seurakunnan hengelliseen elämään?

– Tampereen seurakunnassa on rukoiltu jo runsaat sata vuotta. Rukouksen henki on tarttunut kirkkojen ja pyhäköiden seiniin ja kattoihin. Se on levinnyt kaikkialle seurakunnan alueelle. Jumalanpalvelukset, joita pyhäköissä on runsaasti toimitettu, ovat olleet hyvin hengellisiä ja yleviä. Liturginen henki ja kirkkolaulu ovat kaikuneet kauniilla tavalla kaikkialle ihmisten sydämiin. Jos vain voisin, sitä rukoilen, jatkaa yhtä hengellisesti edeltäjäni viitoittamaa liturgista elämää Tampereen uskovien keskellä, olisin hyvin onnellinen. Rakkaus on lähellä sydäntäni. Jos rakkaus voisi säkenöidä ihmisten sisimpään, jos rukouksen lämpö voisi kylmentyneen mielen lämmittää, olisin onnellinen. Lapset ja nuoret, heille ison ajatuksen tahtoisin ohjenta, heitä Jumalan rakkauden yhteyteen kannustaen kutsua. En tahtois ”tuoda”,

tahtoisin jakaa Jumalan meille varmasti tarjoamia mahdollisuuksia Tampereen uskovien kansan kanssa.

8. Miten hoitaisit seurakunnan maahanmuuttajien kotouttamistyötä Tampereen alueella?

– Olen Karjalassa syntyneiden jälkeläinen. Olen henkilökohtaisesti kokenut 1950-luvun lopulla ja 1960-luvun alkupuolella ”kotouttamisen” omassa maassani. Nyt vuosikymmenien jälkeen näen ainoana ja kirkaana vaihtoehtona ”kotouttamistyössä” sanan ”vastaanottava rakkaus”. Pyhän ortodoksisen kirkkomme perinne ja usko yhdistävät meidät kaikkialla maailmassa yhdeksi ortodoksiseksi perheeksi, jossa monet kansalliset perinteet saavat oman arvostetun elintilansa.

TOINEN VAALISIIJA
Antti (Andreas) Larikka

1. Tutkinnot:

pappiskandidaatti 1991,
teologian maisteri 1994

2. Ammattihistoria

– Mikkelin kirkkoherra 1991 – 96
– Helsingin uskonnonopettaja 1996 – 1999
– Vaasan vs. kirkkoherra 2000
– Oulun vs. kirkkoherra 2000 – 2001
– Kotkan vs. kirkkoherra 2003 – 2004
– Vantaan uskonnonopettaja 2003, 2004 –
– papiston apuna Helsingissä 1996 –

3. Julkaisut ja kirjallinen työskentely

– artikkeleita ja kolumneja Aamun Koitossa, Ortodoksienviestissä, muissa seurakuntalehdissä, päivälehdissä sekä Viron kirkon teologi-

sessä julkaisussa Usk ja Elu.

– *Ortodoksia*-vuosikirjan toimituskunnan jäsen 2003 –

4. Kielitaito:

– Osaan hyvin tai tyydyttävästi seuraavia kieliä: englanti, kreikka, ranska, ruotsi, kirkkoslaavi.

KYSYMYS: Miten sujuvasti hoidat venäjäksi maahanmuuttajien sielunhoitoa?

– Helsingin Pyhän Kolminaisuuden kirkossa olen oppinut toimittamaan sujuvasti kirkkoslaaviksi. Venäjää puhun toistaiseksi vain vähän.

5. Miten asennoidut ns. keskittämistyöryhmän loppuraporttiin? Mitä vaikutuksia tai tarvetta sen esitysten soveltamisella näkisit olevan Tampereen seurakunnassa?

– Ajatus seurakuntien jäsenrekisterin sekä taloushallinnon keskittämisestä kirkkokunnan palvelutoimistoon palvellee ennen muuta pienimpien seurakuntiemme tarpeita. Tampereen kaltaisilla seurakunnilla ei liene pakottavaa tarvetta muutokseen. Kun kirkkollishallituksen työryhmä saa esityksensä valmiiksi vuoden 2005 loppuun mennessä, on seurakunnassa keskusteltava asiasta.

6. Miten kehittäisit seurakunnan luottamuselinten yhteistyötä

– Luottamuselimet toimivat luonnollisesti kukin oman toimivaltansa puitteissa. Seurakuntien toimintaa suunniteltaessa tarvitaan avointa keskustelua, jotta eri

Jatkuu sivulla 14

näkemykset pääsevät esiin ja yhteisiin tavoitteisiin voidaan sitoutua.

7. Mitä uutta toisit seurakunnan hengelliseen elämään?

– Haluan painottaa laaja-alaista diakoniaa, uskosta nousevia rakkaudentekoja, joiden kautta voidaan tavoittaa monia hädässä olevia ja yksinäisiä, jotka kaipaavat seurakuntayhteyttä ja inhimillistä läheisyyttä.

8. Miten hoitaisit seurakunnan maahanmuuttajien kotouttamistyötä Tampereen alueella?

– Seurakunnan tulee palvella nöyrästi ja samalla perinteelleen uskollisena myös maahanmuuttajia. On tärkeää, että eri kieliryhmille on omankielisiä jumalanpalveluksia ja mahdollisuus käydä synnintunnustuksella äidinkielellään. Samalla maahanmuuttajien tulee voida tuntea itsensä tervetulleiksi kaikkiin seurakunnan toimintoihin.

TAMPEREEN SEURAKUNNALLISIA TILASTOTIETOJA 1.1.–15.2.2005

KASTETUT
Solin Lasse Antero

Poikia 1, tyttöjä 0, yhteensä 1

AVIOLIITTOON VIHITTY
Jarkko Juhani Riihonen ja
Jonna Maarit Hautanen

TUONILMAISIIN SIIRTYNEET
Heliniemi Alli 76 v.
Välinoro Lauri 84 v.
Välimäki Helmi 78 v.

Miehiä 1, naisia 2, yhteensä 3

SEURAKUNTAAN MUUTTANEET
Haili Timo Mikael
Ikonen Jenna Johanna
Jokinen Pirjo Ilona
Kaartinen Tikva Miriam
Olshin Janika Helena
Olshin Marjo Irmeli
Olshin Venni Valterri
Pajarinen Tea Lisbet
Parviainen Heikki Juhani
Sarlanen Andrei
Sarlanen Nikolai Niko
Sarlanen Oleg
Sarlanen Valentina

Miehiä 6, naisia 7, yhteensä 13

Toivomme, että tulette paikalle hyvässä ajoin ennen klo 23.30 alkavaa puoliyönpalvelusta ja mahdollisuuksien mukaan jäätte seuraamaan palvelusta loppuun asti. Pääsiäisyön palvelus televisioidaan kokonaisuudessaan

suorana – myös Herran ehtoollisen jako.

Katuosuudet kirkon ympärillä on suljettu ristisaattoa varten, joten parkkipaikkoja kannattaa etsiä linja-autoseman ja Koskikeskuksen luota.

Televisiointi alkaa klo 23.55 johdanto-osuudella, ja kamera siirtyy kirkkoon aamupalveluksen alkaessa klo 24.00 – ryhmittäytyminen ristisaattoon alkaa.

Pääsiäisyön liturgia pääsee alkamaan kello yhden jälkeen.

Kamerat ovat läsnä koko yön ja saattavat kuvata juuri sinua. Suoran lähetyksen vuoksi jotkut tahattomat toiminnot (esim. haukottelu) saattavat antaa harhaanjohtavan – jopa väärän – vaikutelman kodeissa palvelusta seuraaville.

Voisimmekohan me esimerkiksi ristinmerkkiä tehdessämme muistaa sen syvän merkityksen kristittyjen hiljaisena uskontunnustuksena, hartaana ja sydämessä palavana rukouksena?

Tervetuloa ortodoksisen kirkkovuoden suurimman juhlan riemuun!

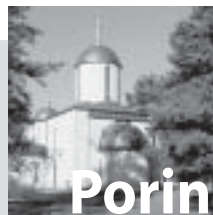
Ilman ylösnousemusta ja Ylösnoussutta meillä ei ole mitään.

Siis nöyrästi ja riemulla:

Kristus nousi kuolleista

Kuolemalla kuoleman voitti

Ja haudoissa oleville elämän antoi

Porin kuulumisia

PORIN SEUDUN TIISTASEURA

Tiistaiseuraillat:

- 8.3. klo 18
- 22.3. klo 18
- 5.4. klo 18
- 19.4. klo 18
- 3.5. klo 18
- Touonsiunaus 18.5. klo 11.30 Ahlaisissa Furuholmien tilalla
- Matka Valamo-Kuopio-Valtimo 13.-15.5.
- Matka Valamoon 21.-23.10.

Käspaikka- ja askartelukerho

- 14.3. klo 17
- 11.4. klo 17
- 9.5. klo 17

Kirjallisuuskerho

- 6.3. klo 16 Sergei Tsetverikov: PYHITTÄJÄ PAISI VELITSKOVSKI
- 3.4. klo 16 Nikolai Gogol: KUOLLEET SIELUT
- 4.9. klo 16 Feodor Dostojevski: KARAMAZOVIN VELJEKSET
- 2.10. klo 16 Iris Kähäri: SEPPELE VIIPURILLE
- 6.11. klo 16 Elina Karjalainen: ARKKIPIISPA PAAVALI legenda jo eläessään
- 4.12. klo 16 Isä Johannes: VALAMON VANHUKSEN KIRJEITÄ

PYHÄSTÄ KASTEESTA

Isä Markus kertoo Pyhän Kyrilloksen elämästä. Kyrillos on tunnetuin ja huomattavin Jerusalemin kirkon edustaja 300-luvulla. Hänen elämästään on säilynyt varsin vähän tietoja, ja usein nämä vähäisetkin tiedot saattavat olla keskenään ristiriitaisia. Tässä esitetyt tiedot pohjautuvat ensisijaisesti 300-400-luvuilla vaikuttaneiden kirkollisten historiankirjoittajien **Sokrateen, Sozomen ja Theodoretoksen** kirjoituksiin.

Yleisesti oletetaan, että Kyrillos syntyi Jerusalemissa noin vuonna 315. Jerusalemin **piispa Makarios** vihki hänet diakoniksi vuoden 335 vaiheilla, ja Makarioksen seuraaja, **piispa Maksimos**, vihki Kyrilloksen papiksi noin vuonna 345. Maksimoksen kuoleman jälkeen areiolainen Kesarean **piispa Akakios** nimitti Kyrilloksen Jerusalemin piispaksi vuoden 350 vaiheilla. Tämän nimityksen vuoksi monet ihmiset pitivät Kyrillosta harhaoppisena areiolaisena, mutta vuonna 382 Konstantinopolissa pidetty kirkolliskokous vapautti hänet näistä syytteistä.

Kyrillos karkoitettiin kolme kertaa piispanistuimeltaan areiolaisvastaisten asenteidensa ja opetustensa vuoksi. Ensimmäisen kerran hänelle antoi karkotusmääräyksen Jerusalemin kirkolliskokous vuonna 357, ja näin Kyrillos joutui pakenemaan Tarsokseen. Seuraavana vuonna Seleukian kirkolliskokous palautti hänet takaisin piispanistuimelleen Jerusalemiin. Tämä paluu jäi kuitenkin varsin lyhytaikaiseksi, sillä vuonna 360 mainittu piispa Akakios karkotti hänet uudelleen pois Jerusalemistä. Keisari **Julianoksen** avustuksella Kyrillos palasi hiippakuntaansa vuonna 362, mutta Julianoksen kuoltua keisari **Valentianus** karkotti jälleen Kyrilloksen, joka joutui elämään maanpaossa aina keisarin kuolemaan asti vuonna 378.

Tästä viimeisestä ja pisimmästä karkotusjaksosta meillä ei ole mitään tarkempia tietoja. Kyrillos osallistui toiseen ekumeeniseen kirkolliskokoukseen Konstantinopolissa vuonna 381. Pyhä Kyrillos kuoli maaliskuun 18 päivänä vuonna 386.

Pastoraalinen piispa

Pyhä Kyrillos Jerusalemlainen oli erittäin pastoraalinen piispa, joka kaikin tavoin pyrki rakentamaan rauhaa ja ykseyttä harhaoppien riepoteleman

laumansa keskellä. Hän oli ennen kaikkea laumansa opettaja, ja juuri hänen *katekeesiensa* eli kasteoppilaille pitämiensä opetuspuheiden kautta me voimme nähdä sen, millaista Jerusalemin kirkon jumalanpalveluselämä ja kasteopetus oli 300-luvulla.

Opetuspuheen taustaa

Vanhastaan kirkon ainoa kastepäivä vuodessa oli Herran pääsiäinen - Kristuksen kuoleman ja ylösnousemisen juhla. Kasteen kautta me olemme osallisia "Kristuksen kuolemasta ja ylösnousemuksesta", kuten apostoli Paavali Roomalaiskirjeessään kirjoittaa. Vanhan kirkon opetuserinteessä kokemus tulee ensin ja vasta sen jälkeen tuota kokemusta selitetään ja analysoidaan tarkemmin. Näin on myös pyhän Kyrilloksen opetuspuheen kohdalla, joka on pidetty kirkkaan viikon eli pääsiäisviikon maanantaina eli päivä kasteen toimitamisen jälkeen.

Kyrilloksen puhe

"Heti kastekappeliin saavuttuamme te riisuite vaatteenne. Tämä kuvaa vanhan ihmisen poisriisumista tekoineen. Riisuuduttuamme te olitte alasti seuraten myös tässä Kristusta, joka riippui alastomana ristillä ja joka alastomuudellaan riisui aseet hallituksilta ja valloilta. Koska siis vihollisen voimat olivat pesiytyneet teidän jäseniinne, te ette saa enää pitää vanhoja vaatteenne. En tarkoita tällä lainkaan näkyviä vaatteita, vaan sitä vanhaa ihmistä, joka peitollisia himoja seuraten tuhoaa itsensä (Ef. 4:22).

"Älköön yksikään sielu, joka on

kerran riisunut pois vanhan ihmisyyden, pukeutuko siihen enää uudelleen. Oi tavatonta ihmettä! Te olitte alasti kaikkien edessä ettekä hävenneet sitä, sillä te olitte todella ensiksi luodun Aadamin kaltaisia, joka oli alasti puutarhassa eikä hävennyt sitä.

"Riisuuduttuamme teidät voideltiin pyhällä öljyllä (eksorkoidulla öljyllä) aina pään hiuksista jalkoihin saakka, ja näin te tulitte hyvästä öljyjuustasta, Jeesuksesta Kristuksesta, osallisiksi. Tällä tavoin teidät leikattiin irti villiöljyjuustasta, ja teidät oksastettiin hyvään öljyjuuhun, ja näin te tulitte sen lihavuudesta osallisiksi. Sillä juuri, kuten pyhien hengitys, niin samalla tavoin Jumalan nimi tulen liekin tavoin polttaa ja karkottaa pahat henget; niin myös tämä pyhä öljy saa Jumalan avuksi huumattamisen ja rukoilemisen kautta voiman, joka polttaa ja puhdistaa meistä synnin ohdakkeet sekä myös karkottaa pakosalle kaikki pahan näkymättömät voimat.

"Tämän jälkeen teidät johdatettiin

pyhään kasteammeeseen aivan samalla tavoin kuin Kristus kannettiin ristiltä pyhään hautaan, joka on meidän silmiemme edessä. Teiltä jokaiselta kysyttiin erikseen, uskoitteko

*"Älköön yksikään sielu,
joka on kerran riisunut pois
vanhan ihmisyyden,
pukeutuko siihen enää
uudelleen."*

te Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. Te annoitte pelastavan tunnustuksen, laskeuduite kolme kertaa veteen ja nousitte jälleen ylös kuvaten näin Kristuksen kolmipäiväistä haudassa olemista. Samanaikaisesti te sekä kuolitte että synnyitte, ja pelastuksen vesi oli samanaikaisesti teidän hautanne ja teidän äitinne. Se, mitä Salomon puhui muista, sopii hyvin myös teihin: "Aika on syntyä ja aika on kuolla." Mutta teidän kohdallanne asiat ovat päinvastoin: teidän kuolinhetkenne on samalla teidän synnyinhetkenne.

"Oi outoa ja käsittämätöntä ihmettä! Me emme todella kuolleet, meitä ei todella haudattu, meitä ei todella ristinnaulittu eikä herätetty kuolleista. Tämä kaikki tapahtui meille vertauskuvallisesti, mutta noiden vertauskuvien kautta me tulimme osallisiksi todellisesta pelastuksesta. □

PYHÄKÖT:

Yliopistonkatu 19 B 3, 20100 TURKU

Toimittajat: **PR** Petri Ratilainen, **PT** Pasi Torhamo
ID Ion Durac, **JM** Jouni Mäkelä, **DD** Daniela Durac,
AN Antti Narmala, **JK** Jorma Kudjoi, **ML** Marianna
 Länne, **VT** Viktor Turhanen, **TS** Teppo Siili, **JP** Joonas
 Pyöli, **PeT** Pekka Torhamo

Turun kirkko, Pyhän marttyyrikeisarinna Aleksandran muistolle
 Yliopistonkatu 19, puh. (02) 277 5443

Isännöitsijä Leena Nordanberg, puh. (02) 233 4023

Rauman rukoushuone, Pyhän Nikolaoksen muistolle, Länsikatu 10

Vahtimestari Christina Heino, puh. (02) 822 5007

Isännöitsijä Miila Liinanotko, puh. (02) 823 5124

Salon rukoushuone, Pyhän Ristin muistolle, Uskelankirkkotie 23, puh. (02) 731 2727

Isännöitsijä Arvo Happo, puh. (02) 731 1442

JUMALANPALVELUKSET

TURUN KIRKKO
MAALISKUU

ti 15.3.	klo 18	sairaanvoitelun sakramentti	PR PT
ke 16.3.	klo 18	paastoliturgia	ID PT
la 19.3.	klo 10	liturgia	ID DD, romaniaksi
	klo 18	vigilia	PR PT
su 20.3.		liturgia	PR PT
ma 21.3.	klo 18	aamupalvelus	ID JM
ti 22.3.	klo 18	aamupalvelus	PR PT
ke 23.3.	klo 10	paastoliturgia	PR PT
	klo 18	aamupalvelus	ID JM
to 24.3.	klo 10	liturgia	PR PT
	klo 18	aamupalvelus	PR PT,
		12 evankeliumia	
pe 25.3.	klo 10	hetkipalvelus	VT PT
	klo 14	ehtoopalvelus	PR PT
	klo 18	aamupalvelus	PR PT
la 26.3.	klo 10	liturgia	PR PT, slaaviksi
	klo 23.30	pääsiäisyöpalvelus	PR PT
su 27.3.	klo 16	ehtoopalvelus	PR PT
ma 28.3.	klo 10	aamupalvelus+liturgia + ristisaatto kirkon ympäri	ID PT, slaavi-suomi
lasten pääsiäinen			
ke 30.3.	klo 9.30	aamupalvelus + liturgia	PR ID PT,
		koululaispalvelus	

HUHTIKUU

la 2.4.	klo 10	liturgia	ID DD, romaniaksi
	klo 18	vigilia	ID JM
su 3.4.	klo 10	liturgia	ID JM
ke 6.4.	klo 18	iltarukous	JM
la 9.4.	klo 18	vigilia	PR PT
su 10.4.	klo 10	liturgia	PR PT, radiointi

ke 13.4.	klo 18	iltarukous	PT
la 16.4.	klo 18	vigilia	? JM
su 17.4.	klo 10	liturgia	? JM
ke 20.4.	klo 18	iltarukous	Mika Viljanen
pe 22.4.	klo 18	vigilia	PR PT
la 23.4.	klo 10	vedenpyhitys + liturgia	PR PT, marttyyrikeisarinna Aleksandran muistopäivä
	klo 18	vigilia	PR PT
su 24.4.	klo 10	liturgia	PR PT
ke 27.4.	klo 18	iltarukous	ID

TOUKOKUU

su 1.5.	klo 10	liturgia	PR PT, slaaviksi
ke 4.5.	klo 18	vigilia	VT PT
to 5.5.	klo 10	liturgia	VT PT,
		Herrän taivaaseen astuminen	
la 7.5.	klo 18	vigilia	PR JM
su 8.5.	klo 10	liturgia	PR PT
ke 11.5.	klo 18	akatistos P. Hengelle	PR PT
la 14.5.	klo 18	vigilia	PR PT
su 15.5.	klo 10	liturgia + polvirukoukset	PR PT, Pyhän Kolminaisuuden päivä

ma 16.5.	klo 10	liturgia	PR PT,
		Pyhän Hengen päivä, slaaviksi	
	klo 12	panihida hautausmaan kappelissa ID JM, jonka jälkeen litanioita haudoilla	
ke 18.5.	klo 18	iltarukous	JM
la 21.5.	klo 18	vigilia	PR ML
su 22.5.	klo 10	liturgia	PR ML
ke 25.5.	klo 18	iltarukous	ID
la 28.5.	klo 18	vigilia	PR PT
su 29.5.	klo 10	liturgia	PR PT

RAUMAN RUKOUSHUONE, Länsikatu 10

la 19.3.	klo 18	vigilia	ID JM
su 20.3.	klo 10	liturgia	ID JM
to 24.3.	klo 18	aamupalvelus	ID JM,
		12 evankeliumia	
		Kristuksen kärsimyksistä	
ma 28.3.	klo 10	aamupalvelus + liturgia	PR JM
la 16.4.	klo 18	vigilia	VT PT
su 17.4.	klo 10	liturgia	VT PT
la 21.5.	klo 18		ID JM
su 22.5.	klo 10		ID JM
su 19.6.	klo 10	liturgia	ID JM

SALON RUKOUSHUONE, Uskelankirkkotie 23

ti 22.3.	klo 18	aamupalvelus	ID JM
la 26.3.	klo 23.30	pääsiäisyön palvelukset	Teppo Siili, Joonas Pyöli
su 3.4.	klo 10	liturgia	PR
su 1.5.	klo 10	liturgia	ID JM
su 5.6.	klo 10	liturgia	ID PT

PALVELUKSET MUUALLA

Eura , Kauttuan seurakuntakoti			
la 23.4.	klo 10	liturgia	ID JM

Harjavalta ev.lut. seurakuntatalo			
la 28.5.	klo 10	liturgia	ID JK

Loimaa , ev.lut. kirkon kappeli			
la 9.4.	klo 10	liturgia	PR PT

Uusikaupunki			
ke 16.3.	klo 18	paastoliturgia	PR JM
la 14.5.	klo 10	liturgia	ID JM

TURUN KIRKKO AVOINNA 14.3.-1.4. ja 2.5.-27.8. klo 10-15.

Kirkkoherranvirasto puh. (02) 277 5440, fax (02) 277 5441 sähköposti: turku@ort.fi

avoinna ma, ti, to klo 10.00–13.00, ke klo 14.00–18.00, perjantaisin suljettu

Seurakuntasihteerini Nina Lasarov

Kirkkoherra Petri Ratilainen, puh. (02) 277 5444, 041 430 1285, kotipuh. (02) 244 2105, sähköposti: petri.ratilainen@ort.fi

Kanttori Pasi Torhamo, puh. 239 3848, 040 835 8360, sähköposti: pasi.torhamo@ort.fi

Seurakuntalehtori Paula Ratilainen, kotipuh. (02) 234 5058, 050 596 0514

Matkapapisto: Pastori Ion Durac, kotipuh. (02) 438 4939, 040 516 6741, sähköposti: idurac@surfeu.fi

Kanttori Jouni Mäkelä, kotipuh. (02) 250 0137

Turun tiistaiseura

Pj. Ion Durac, puh. (02) 438 4939
 Vpj. Aila Lahtinen, puh. (02) 250 1291
 Siht. Birgitta Söderman, puh. (02) 235 3267

Tiistaiseuraillat jatkuvat
 keväällä parillisilla viikoilla joka
 toinen tiistai.

Su 29.5 suunnitelmassa tutustumisretki Porin Pyhän Apostolin ja evankelista Johannes Teologin muistolle pyhitettyyn kirkkoon ja Sigrid Juseliuksen hautakappeliin; Juseliuksen mausoleumiin.

Tarkempia tietoja saa puheenjohtajalta. **Tervetuloa!**

SYDÄMELLINEN KIITOS

PSHV:lle ja Turun tiistiseuralle
 Turun tiistaiseuran 75-vuotisjuhlassa saamastani huomionosoituksesta.

Birgitta Söderman

TURUN KIRKON KUORO

Johtaja kanttori Pasi Torhamo
 p. 040 835 8360,
 lisätietoja saa kanttorilta.

TURUN KUORON KONSERTTI UDESSAKAUPUNGISSA 20.3. KLO 15

Turun kirkon kuoro esittää suuren paaston ja pääsiäisen ajan ortodoksista kirkkomusiikkia. Konsertti pidetään Uudenkaupungin seurakuntakeskuksessa, Koulukatu 6. Kuoroa johtaa kanttori Pasi Torhamo. Vapaa pääsy. Käsiohjelma 5 euroa. **TERVETULOA!**

LOIMAAN SEUDUN TIISTASEURA

Sihteeri. Liisa Nikula, puh. (02) 762 7704

RAISION TIISTASEURA

Pj. Anneli Haapaniemi, puh. 050 329 6618
 Kokoonnutumiset:

- ti 15.3. klo 13 Helge ja Terttu Uusitorpalla, Sorolaisenkatu 1 A
- ti 5.4. klo13 Mirja Kuismen-Nurmella ti 23.9. klo13 os Lumparlinkatu 1 A 12
- ti 17.5. klo 13 Helge ja Klaudia Louhi-

vuorella tai Alina Laurilalla Naantalissa. Toimintaa jatketaan opintokerhona. Keskustelemme kevään aikana Pentti Hakkaraisten kirjasta KIRKKO LUOVANA YHTEISÖNÄ.

RAUMAN TIISTASEURA

Pj. Ulla Raula, puh. 044 364 817 tai (02) 823 9735
 sähköposti: ullahaula@suomi24.fi

Siht. Maija Nuto, puh.050 757 2528
 sähköposti : maija.nuto@luukku.com

Tied. Helena Virta, puh.044 3681 207 tai (02) 868 1207
 sähköposti: helena.virta@luukku.com

Opintokerho kokoontuu kevätkaudella: 12.03., 26.03., 12.04., 26.04., ja 10.05. Toiminnasta ilmoitetaan Uuden Rauman Yhdistyksiä-palstalla.

SALON TIISTASEURA

Pj. Olli Forssen, Kärkänkatu 11, 24130 Salo, puh. (02) 733 2504,
 vpj. Arvo Hoppo, Salaistentie 10, 24240 Salo, puh (02) 731 1442.

Salon tiistaiseura kokoontuu Salon Pyhän Ristin tsasounassa kolmen viikon välein

15.3.; 5.4.; 26.4. ja 17.5.. Kellonaika on aina klo 18.

VALAMON YSTÄVÄT / Turun paikallisosasto

Pj kirkkoherra Petri Ratilainen, puh. (02) 244 2105, 041 430 1285
 Vpj. rovasti Viktor Turhanen, puh. (02) 432 9411
 Siht. Maritta Koskinen, puh. 040 550 6348

Valamon Ystävien yleisöillat järjestetään joka kuukauden kolmas maanantai. Kunkin illan ohjelma alkaa klo 17.30 seurakuntasalissa kahvi- ja teetarjoilulla, jonka jälkeen on esitelmä, joka tarjoaa mahdollisuuden tutustua ortodoksisen kirkon perinteeseen ja hengelliseen elämään.

-lauantai 19.3. klo 10-13:

pääsiäismyyjäiset

-sunnuntai 20.3. liturgian jälkeen klo 12: professori René Gothoni: Athosvuoren luostarit

-maanantai 18.4. klo 17.30: professori Jouko Martikainen: Syyrian kirkko

-maanantai 16.5. kevätretki Morbackan yhteisöön Kaarinaan

Pyhiinvaellusmatka Valamon luostariin 30.9.-2.10. Sihteeri ottaa ilmoittautumisia vastaan.

Tilaisuudet ovat avoimia kaikille. Tervetuloa mukaan!

ORTODOKSIAPIIRI

Ortodoksiapiiri on tarkoitettu kaikille, jotka haluavat tutustua ortodoksiseen kirkkoon, sen opetukseen ja jumalanpalveluksiin. Aiheita käsitellään alustuksin ja keskustellen. Yhteyshenkilö, jolta saa lisätietoja: Mikko Ylinen, puh. (02) 230 9040, sähköposti: mikko.ylinen@utu.fi

RUNOESITYS

Teatteriryhmä **Yhdestoista hetki** esittää 17.4. klo 12.00. Turun seurakuntasalissa Helvi Hämäläisen runoihin perustuvan esityksen *Laivojen Kristus*. Esitys on ilmainen. Lisäksi teatteriryhmä tarjoaa ilmaiset kahvit yleisölle. Esitykseen ei ole käytetty seurakunnan rahoja, mutta suuri kiitos harjoitus- ja esitystiloista. Tervetuloa!

SE HIT ALLA SVENSKAR OCH SVENSK TALANDE

Efter en paus på 6 år försöker vi igen starta en diskussions grupp på svenska. Där vi funderar och dryftar olika frågor ur Bibeln under ledning av **metropoliten Johannes** av Nicea. Vi träffas den andra måndagen i månaden kl 17.30. Följande träff är den 14 mars. De övriga måndagarna är 11 april och 9 maj. Över sommaren håller vi en paus och träffas igen den 12 september, 10 oktober, 14 november och den 12 december.

Kontaktpers. Barbro Doepel,
tel (02) 235 0121, 0400 507 783

Alla träffar aviseras i ÅU fredagen innan - under rubriken "Just nu".

PÄÄSIÄISYÖN ATERIA

Ikonimaalarit järjestävät tämän vuoden pääsiäisyön aterian seurakuntasalissa su 27.3. noin klo 3. Lippuja saatavana kirkkoherranvirastosta: aikuiset 15 + ja lapset 8 +. Liput lunastettava viimeistään viikkoa ennen pääsiäistä. Aterian tuotto lahjoitetaan seurakunnalle.

IKONINÄYTTELY

Ikoninäyttely Turun kirkon seurakuntasalissa 19.3.-20.4. Tervetuloa!
Valamon kansanopiston
Turun ikonimaalarit

HUOMIO!

Jos olet yli kahdeksanvuotias ja mietit, mitä kivaa voisit tehdä sunnuntaisin klo 14-15:n välisenä aikana, niin tervetuloa kuuroon! Saat tutustua klassiseen ja hengelliseen musiikkiin ja koet ihania yhteislaulun hetkiä!
Lisätietoa: Kristina, puhelin 044 550 9752.

KIRJASTOMME OTTAA VASTAAN KIRJALAHJOITUKSIA.

VALOKUVIA JA TEKSTEJÄ

Etsimme vanhoja valokuvia ja tekstejä kirkostamme ja seurakuntamme elämästä. Tarvittaessa ota yhteyttä isä Petriin.

Turun tiistaiseuran 75-vuotisjuhla

YKSI TUNNETUIMPIA ja aktiivisimpia kirkkomme maallikkotoiminnasta on tiistaiseura. Vuonna 1930 tammikuuta ryhmä Turun seurakunnan jäseniä päätti aloittaa vapaaehtoistyön, joka tekisi työtä seurakuntalaisten hyväksi aineellisesti ja hengellisesti. Tuolloin aloitettu toiminta, jota me yritämme tänään jatkaa, voidaan sisällyttää Vapahtajan sanoihin vuorisaarnassa: ”*Autuaita ovat puhdassydämiset, sillä he saavat nähdä Jumalan.*” (Matt. 5:8). Muutamat nykyisen tiistaiseuran jäsenistä ovat tunteet niitä henkilöitä, jotka aikoinaan perustivat tiistaiseuran, ja voimme uskoa, että Vapahtajan sanat soveltuvat noihin henkilöihin, jotka vaikuttivat 75 vuotta sitten.

Tiistaiseuran toiminnassa on ollut monia käännteitä ihmisten ja aikojen saatossa, mutta jotkut toiminnan periaatteista, jotka linjattiin jo 75 vuotta sitten, ovat jääneet elämään edelleen. Toimimalla seurakunnan yhteisönä tiistaiseura on ollut sidottu seurakunnan elämään. Voisin sanoa, että viimeiset 10-15 vuotta erityisesti tiistaiseura on ollut kiinteästi mukana seurakunnan arjessa ja juhlassa. Niin kuin suurin osa meistä tietää, Turun tiistaiseuralla on selvästi kaksi

erilaista toiminta-alaa: hengellinen ja aineellinen, mutta voidaan myös sanoa, että hengellistä työtä on joidenkin ihmisten tai instituutioiden auttaminen. Jotta onnistuisimme tehtäväsämme, me tarvitsemme sydämeemme rauhaa, ja siksi nuo kaksi tiistaiseuran toiminnan puolta kuuluvat yhteen. Hengellisestä näkökulmasta tiistaiseuran kokoontumisissa meillä on muutaman kerran vuodessa kutsuvieraita, jotka puhuvat meille erilaisista kirkkoamme liittyvistä teemoista, mutta toisinaan käsitellään myös muita kuin kirkon elämään liittyviä aiheita. Useimmissa tiistaiseuran kokoontumisissa puhumme ortodoksisen kirkon historiasta ja yleisesti kristinuskosta. Pidän tärkeimpänä sitä, että monta kertaa tapaamisemme saavat meidät unohtamaan päivittäiset huolestukset ja yksinkertaisesti viihdyimme hyvin yhdessä kokoontumisemme ajan. Ehkä huomaamattamme nämä tapaamiset, joihin tulemme vapaasta tahdostamme, täyttävät meidät tärkeällä hengellisellä voimalla. Siis joka toinen viikko, näin voimme sanoa, me lataamme akkujamme.

Toiminnan toinen puoli, joka on yhtä lailla palkitsevaa, mutta ehkä väsyttävämpää, on aivan yhtä tärke-

TURUN SEURAKUNNALLISIA TILASTOTIETOJA 13.1.–23.2.2005

KASTETUT

Granlund Julia Anastasia Rogersdotter
Pribytkov Daniel
Wang Isabel
Yli-Laurila Sofia Aleksandra

1 poika, 3 tyttöä, yhteensä 4

SEURAKUNTAAN MUUTTANEET

Andresson Anne Lahja Maritta
Andrikopoulou Anne Kristiina
Ayrio Alexander
Ayrio Evdokia
Berhane Mehari Hagos
Herranen Heljä Inkeri
Kakoullis Andreas
Karpoff Vera
Korniyenko Leonid
Korniyenko Nataliya

Koskinen Anneliina
Koskinen Jouni Seppo Antero
Koskinen Olavi Eelis
Koskinen Toivo Johannes
Leppik Artur
Muranen Lauri Aleks
Ostonen Tamara
Pominova Galina
Pusa Maija Helena
Pylkkänen Daniel Nikolaos
Rainio Ursula Aleksandra
Talvio Jon-Erik Antreij
Tikka Valentina
Uhre Piia Anne-Mari
Valsten Vladimir

12 miestä, 13 naista, yhteensä 25

SEURAKUNNASTA MUUTTANEET

4 miestä, 11 naista, yhteensä 15

ää. Varat, jotka tiistaiseura kerää vain jäsenmaksuina, olisivat hyvin vähäiset, ja siksi tiistaiseura on jo vuosia järjestänyt kirkkokahveja sunnuntaisin ja juhlapäivinä ja myyjäiset kaksi kertaa vuodessa. Vaikka monta kertaa toivotaan muitakin mukaan tilaisuuksien järjestämiseen, niin tiistaisearalaiset ovat yleensä ne, jotka tekevät työn.

Keräysvaroilla on jalo käyttötarkoituksensa. Tiistaiseura lahjoittaa joka vuosi rahaa Valamon ja Lintulan luostareille, seurakunnalle, erilaisille avustajajärjestöille, myös joillekin henkilöille jonkin juhlan kunniaksi tai apua tarvitseville. Muutama vuosi sitten Turun tiistaiseuran toimintasuunnitelmaan otettiin avustus venäläisen orpokodin lapsille – tämä toiminta tuo suurta iloa lapsille, jotka eivät esimerkiksi jouluna muuten saisi lahjoja.

Toinen perinteinen toiminta on vuosittaiset retket, jotka tiistaiseura järjestää ja joilla on erityisesti hengellinen merkitys. Tämän päivän juhlassa muistamme samalla myös niitä, jotka tiistaiseuran perustivat ja niitä, jotka jatkoivat työtä vuosien varrella, kuin myös teitä, jotka nyt suurella innolla ja uhrauksin jatkatte tätä perinnettä.

Tammikuun 23. päivänä Turussa juhliittiin Tiistaiseuran 75-vuotisjuhlaa. Juhlan liturgiassa olivat mukana Nikaian metropoliitta Johannes, kirkkoherra Petri Ratilainen, entinen kirkkoherra, rovasti Teppo Siili, isä Ion Durac, tiistaiseuran puheenjohtaja ja diakonit Mikko Ylinen ja Jari Ananin. Liturgian jälkeen seurakuntasalissa oli ohjelma ja ruokailu. Isä Ion Durac piti juhlapuheen ja sen jälkeen puhuivat metropoliitta Johannes, kirkkoherra Petri Ratilainen, isä Teppo Siili, Pirk-

ko Siili, Turun seurakunnan kuoro, Valamon Ystävien, Rauman, Raision, Salon ja Loimaan tiistaiseurojen edustajat. Turun Konservatorion opettajan Arja Sippelin oppilaat ja Turun seurakunnan kuoro esiintyivät.

Turun tiistaisearalle annettiin seurakunnan viiri, ja monen vuoden aktiivisuudesta Johannes Halmentaukselle ja Birgitta Södermanille annettiin PSHV:n viiri. Isä Ionille annettiin seurakunnan viiri 50-vuotispäivän kunniaksi.

Isä Ion Durac

Turun tiistaiseuran puheenjohtaja

Tervetuloa mukaan

lasten pääsiäiseen!

- 19.3. klo 16 askartelemme virpovitsoja seurakuntatalolla, jonka jälkeen menemme yhdessä vigiliaan. Otathan mukaan omat oksat!
- 28.3. klo 11 (liturgia alkaa klo 10) osallistumme ehtoolliselle, ja palveluksen lopuksi lasten ristisaatto kirkon ympäri. Mehutarjoilu seurakuntatalolla. Lisätietoja: Hannele, puh. 040 5701 326 tai Outi, puh. 040 579 3564.

Luuseri, juoppo, taiteilija ja "Jumalan hullut" HYVIEN IHMISTEN PIDOISSA

Inkeri Tikkanen

*Jos elämässä ei olisi surua,
niin ei se siitä paranisi, päinvastoin.
Silloin ei olisi onneakaan, eikä toivoa.*

(Ote vaimon loppumonologista Tarkovskin Stalker-elokuvassa.)

Eräs Petroskoin yliopiston nykyään eläkkeellä oleva tutkija kertoi, että kun hän oli 1970-luvulla keräämässä kansanperinnettä Karjalassa, hän tapasi mummon, joka oli elämässään kokenut Stalinin vainot, lähimäistensä katoamiset, juoppouden mukanaan tuoman väkivallan ja kurjuuden ja sodat. Mummolla oli kourallinen hyviä muistoja. Silloinen nuori tutkija kysyi mummolta: "Eikö olisi ollut parempi elää hyvät ajat peräkkäin?" Mummo katsoi häntä silmälasiansa yli ja sanoi: "Kuulkaapas nyt nuori mies, elämä paljon metisempää, kun siinä on vähän kaikkea!"

Me emme tiedosta olemisemme oikeaa suhdetta aikaan ja historialliseen tilaamme, vaan etsimme aina lisää onnea, jota ei edes ole. Ihmisen ei kuulu olla onnellinen, sillä ihminen on luotu kulkemaan kohdusta hautaan tietä-

en oman aikansa rajallisuuden. Ihmisen elämään kuuluu kärsimys ja ahdistus. Ne tekevät elämästä vivahteikkaan ja asettavat ilon ja toivon oikeisiin mittasuhteisiin.

Tanskalainen filosofi **Kierkegaard** on sanonut teoksessaan Välisoittoja: "Useimmat ihmiset juoksevat niin silmittömästi nautintojen perässä, että he juoksevat sen ohi. Heille käy kuin kääpiölle, joka vartioi ryöstettyä prinsessaa linnassaan. Eräänä päivänä, kun hän heräsi ruokalevosta, prinsessa oli kadonnut. Kiireesti hän veti jalkaansa seitsemän peninkulman saappaat, mutta ehätti jo yhdellä askeleella kauas prinsessan ohi."

Aikamme ihminen on juossut onnensa ohi ja menettänyt kyvyn nauttia pienistä asioista. Missä ovatkaan ne lämpimät lapsuuden kesi-

Jatkuu sivulla 27

Pyhiinvaellusmatka aivan sattumalta

Teksti ja kuva: Harry Lehto

– Saavuin Ateenan kentälle Kreikkaan myöhään sunnuntai-iltana. Toisena päivänä suunnistin työmaalleni Korintin maakuntaan. Tavoitteenani oli havaita tähtiä yhdeksänä yönä Kryonerin vuoren kaukoputkella. Myöhemmin menisin myös Ateenaan muutamaksi päiväksi tekemään yhteistyötä kollegani kanssa Ateenan kansalliseen observatorioon.

Yöt menivät kirkkaita taivaita odotellessa, ja tulihan niitä kolme, osittaisia. Iltapäivisin oli mahdollisuus tutustua vähän lähiympäristöön, kuten Stymfalia-järveen, josta kreikkalaisten tarujen mukaan Herakles hävitti kaikki linnut. Kilometrin korkeudessa vuoren huipulla selkeää yötä odotellessani oli melko yksinäistä. Silloin mietin paljon erakoksi ryhtyneitä pyhiä ihmisiä.

Sunnuntaina Kryonerissa

Sunnuntain vastainen yö oli kirkas, mittailin tähtiä aamuun asti. Aamuauringon ensisäteet välähtivät kirkkaan vihreinä Attikan vuorten takaa ennen punaisen auringon nousua. Kaukaa kuuluivat kirkon kellot, jotka kutsuivat palvelukseen. Vaikka suomalainen pääsiäispaastoon laskeutuminen oli vasta alkanut, tuossa sunnuntai-iltana oli jotenkin pääsiäisen tuntua. Sain kaukoputken suljettua kahdeksalta, hyppäsin autoon ja ajoin pieneen lähikylään, Kryoneriin, jonka nimi tarkoittaa kylmää vettä. Kirkko löytyi helposti, kaiuttimista kuului kuorolaulua ulos. Jumalanpalvelus oli näköjään alkanut *orthros*- eli aamupalveluksella. Kirkko oli päällepäin yksinkertainen, valkoinen ja suorakaiteen muotoinen, mutta vaikutelma kirkon sisällä oli erilainen. Vasemmalla puolella olivat sadat tuohukset, joista kansa maksoi vapaaehtoismaksun, sen jälkeen oli muistelupöytä, jossa tuohukset laitettiin hiekkaan. Tuohusten savu johdatettiin suoraan hormiin. Muistelupöydän jälkeen oli kolme ikonina, joita tervehditin. Ikonostasivieressä ei pidetty tuohuksia.

Puoli yhdeksältä kirkossa ei ollut

paljoa väkeä, joten löysin hyvän seisomapaikan parvelle vievien rappusten vierestä aivan penkkien takariviltä. Sieltä oli kaikessa hiljaisuudessa hyvä tarkkailla tilannetta. Kirkossa oli paljon ikoneita. Ikonostasissa ikonit olivat normaaleilla paikoillaan. Kehystettyjä ikoneja oli puolentusinaa eri puolella kirkkoa, mutta niiden lisäksi kirkon kaikkia seinäpintoja ja välikattoja peittivät ikonimaalaukset. Kuoro oli pienehkö, kaikki miehiä. Kaksi kuorolaista, *psalttia*, lauloi vasemmalta puolella, ja neljä oikealla. Heillä oli omat seisomaistuimensa. Useimmat veisut olivat ikään kuin vuoropuheluita. Ennen liturgiaa suo-

Kryonerin kirkko on päällepäin yksinkertainen, valkoinen ja suorakaiteen muotoinen, mutta sisältä kirkko on hyvin viehättävä

ritettiin kirkon keskellä viiden ison leivän siunaaminen. Palvelukieli oli kreikkaa, ja siten minulle lähes täysin käsittämätöntä. Liturgiaan siirtymisen huomasin siitä, että kirkkokansaa alkoi tulla enemmän – liturgia alkoi yhdeksältä. Kirkko tuli täyteen. Kaikki toista sataa istumapaikkaa olivat täynnä, lisäksi kymmeniä ihmisiä oli seisomassa. Naiset olivat kirkon

vasemmalla puolella ja parvella, ja miehet oikealla. Nuoria miehiä oli vähänpuoleisesti, kaikkia muita runsaasti. Arvioin, että tuhannen asukkaan Kryonerista oli 200 henkeä kirkossa.

Jumalanpalveluksen rytmi oli tuttu. Pienet erot vastauksissa papin tervehdyksiin eivät haitanneet. Pieni saatto ja evankeliumin luku tapahtuivat silloin, kun olin odottanut. Oli ilmeisen selvää, että yhdessä luettavassa raamatunkohdassa kerrottiin Kristuksen tyhjästä haudasta. Kolehti seurasi jonkin ajan kuluttua. Herran rukous ja uskontunnustus olivat helppoja huomata rytmistä ja siitä, että kaikki nousivat ylös. Seurasi eukaristia, vastaavine rukouksineen kuin kotikirkossa. Lapsia alkoi parveilla, osa omin jaloin, osa vanhempien tai isovanhempien kanssa kirkon keskellä. ”Salikkaa lasten tulla tyköni” näytti toteutuvan aivan kirjaimellisesti täällä.

En huomannut ehtoolliselle menevää aikuista, jolla ei olisi ollut lasta mukanaan. Luulinkin aluksi, että Kryonerissa oli tapana tuoda lapset ensiksi ehtoolliselle, mutta olin siinä väärässä. Vähän ennen jumalanpalveluksen loppua tuli saarnan aika. Taas puuttuva kreikan kielen taitoni ei haitannut mitään. Sen verran sain yksittäisistä sanoista selvää, että isä **Gian-**

nis puhui Paavalin kirjeestä korinttilaisille. Kirjeestä, jonka Paavali esitti juuri tällä kielellä tämän kaltaisille Korintissa asuville ihmisille, myös varmaan kryoneriläisille. Olin kauan etsinyt, ja nyt tuntui, että olin löytänyt uudelleen sen kirkon, joka on lähinnä aidointa alkukirkkoa, niin kuin täällä sanotaan, protokirkkoa. Tuli lämmin tunne, kun se oli ja on orto-

doksikirkko. Ilmapiiri, lämpö, bysanttilainen laulu, kreikan kieli ja koskettava yhteys paikallisiin Uuden testamentin tapahtumiin loivat täällä sen tunteen. Tuntui siltä, että tämän jumalanpalveluksen piirteet yhdistettynä kotiseurakunnan moniin perinteitä vaaliviin piirteisiin avasivat silmäni uudella tavalla. Jumalanpalveluksen lopussa jaettiin *antidori*-leipää, joka oli sen verran runsasta, että sen jälkeen ei juuri ollut nälkä. Tässä vaiheessa kaipasi vielä kupillista suomalaisista kahvia.

Liturgian jälkeen paikalle jäi joukko lapsia lauluharjoituksiin. Isä Giannis tervehti minua ja oli suuresti yllättyneenä, kun suomalainen ortodoksi oli tullut heidän kirkkoonsa. Lasten tervehdys lämmitti myös mieltä. Sana suomalaisvieraasta kiiri kylällä niin nopeasti, että tunnin kuluttua, kun ajoin kylän läpi, kylän asukkaat tervehtivät.

Pakoon lumisadetta

Yöllä ja seuraavana aamuna oli sataanut 25 senttiä lunta. Vesiputket olivat kaikki jäätyneet, ja minun piti lähteä takaisin Ateenaan. Lumiraja oli 400 metrin korkeudessa. Laskeuduin Korintinlahden rantaan ja ajelin pikkuheitä Kaitosta kohti Korintin kaupunkia. Hautausaatto tuli vastaan. Oli varmaan merkkihenkilö, kun perässä seurasi pari sataa tummiin pukeutunutta saattajaa. Hetken päästä piti lyödä jarru pohjaan, kun kana juoksi tien yli. Vanhus tien vieressä hymyili ja vinkkasi tervehdykseksi. Taisi olla hänen kanansa. Olisi ollut mukavaa, jos olisin ehtinyt mennä Korintin kaupungin luoteispuolella olevalle niemelle. Siellä kuulemma on paljon alkukirkolle merkittäviä paikkoja. Edessä oli kuitenkin Akrokorintin kyltti, ja lähdin katsomaan, mitä sieltä löytyisi.

Nelisen kilometriä päätieltä Korintin Akropoliksen vuoren rinteillä, nyky-Korintin yläreunalta löytyi aidattu alue, jonka sisällä oli raunioita. Tämä paikka on ollut asuttuna tuhansia vuosia, ja raunioalueelta on löytynyt esineistöä ainakin 700 eKr. alkaen 1300-luvulle asti. Kuuden euron pääsylipulla päädyin ensiksi museoon, josta löytyi ilokseni kuva, jossa Herakles tuhoaa Stymfalialin linnut. Kiertelin sitten muinaista temppe-

luetta ja vanhan Korintin keskusaukeaa, agoraa. Temppeleitä löytyi Heralle ja Octavialle, mutta suurin oli kukkulan päässä seisova komea Apollon temppele. Taustalla näkyi aidan ulkopuolella käytössä oleva ortodoksinen kirkko.

Olin juuri lähdössä pois, kun luin varmuuden vuoksi esitteen. Samaan aikaan huudettiin, että paikka menee kiinni. En saanut tingattua viittä minuuttia lisää aikaa. Menin aidan ulkopuolelle, ja kartan avulla katselin paikkaa uudelleen eri suunnista. Ja sitten löysin sen: kohdan, jossa Paavali oli puhunut korinttilaisille vuonna 52. Se oli siis tässä! Suuren keskusaukean reunalla olevalla korokkeella, *vimalla*, Paavalin kertoessa siinä Kristuksesta väkijoukkoille auki agoran takana kaupunkiin johtava päätie, ja vasemmalla, melkein suoraan edessä, oli Apollon suuri temppele. Takaviistossa oli kauppoja ja siivuilla torialuetta. Siinä oli paikka, jossa 1953 vuotta sitten olisin kuullut

Paavalin puhuvan niitä sanoja, joita kuulin eilen Kryonerin kirkossa, ja vieläpä samalla kielellä ja samanlaisille ihmisille opettamassa Kristuksesta suurten kreikkalaisten temppeleiden varjossa. Mielessäni saatoin nähdä Paavalin siinä ja väkijoukon ympärillä seuraamassa. He kyllä tunsivat Paavalin, koska hän ehti asua täällä puolitoista vuotta.

Illalla saavuin Ateenaan. Illallisella aloimme jo noudattaa paastovaliota, vaikka kreikkalaiset ystäväni aloittavat oman paastonsa vasta runsaan kuukauden kuluttua, koska vanhan kalenterin mukainen pääsiäinen osuu tänä vuonna toukokuuhun. Illallisella siten sain käsiini paperin, jonka oli ystäväni kautta minulle toimittanut Ateenan yliopiston rehtorin, filologian professorin sihteeri. Sain kotikirkolle tuliaisiksi kolme lyhyttä tekstiä Keisarinna Aleksandran muistoksi.

Työmatkastani oli ennalta aavistamatta tullut minulle juuri sopiva pyhiinvaellusmatka. □

Romaniankielisistä palveluksista

Isä **Ion Durac** muisteli Analogin edellisessä numerossa romaniankielisten palvelusten alkua Suomessa. **Metropoliitta Johannes** kertoo omat muistonsa palvelusten alkuajoilta.

Oli mielenkiintoista lukea isä Ion Duracin selontekoa romaniankielisten palvelusten historiasta hänen kymmenenä vuotenaan Suomessa. Täydennyksenä hänen tekstiinsä haluan mainita, että romaniankieliset liturgiat alkoivat Suomessa jo 1974. Ryhdyin silloin kutsumaan Tukholmassa toimineen romanialaisen papin **Aleksandru Ciurean** toimimaan Helsinkiin, jossa hän tietääkseni ensi kerran toimitti romaniankielisen liturgian Liisankadun kotikirkossa 21.12.1974. Mukana oli muutamia kymmeniä romanialaisia eri tahoilta Suomea, ja liturgian jälkeen oli virka-asunnossani heille vastaanotto. Erikoista oli, että vaikka Romanian suurlähetystö ei millään tavalla halunnut mukana itse liturgiassa, oli heidän edustajansa kuitenkin mukana vastaanotolla ja toi suurlähetystön lahjana muutaman pullon romanialaista viiniä. Professori Ciurea vieraili myöhemminkin muutamia kertoja Suomessa toimittamassa romaniankielisiä liturgioita. Hän palveli mukanani mm. myös Kaunisniemen leirillä. Useimmiten hänellä oli matkassa kanttorinaan **Mihai Radu**, joka sittemmin on toiminut pappina Malmössä. Kun professori Ciurea usean vuoden jälkeen palasi Romaniaan, kutsuin hänen tilalleen uusia romanialaisia pappeja. Nämä palvelukset rajoittuivat tuolloin kuitenkin yksinomaan Helsinkiin.

Tule talkoomatkalle **Konevitsan luostariin**
Laatokan saarelle

Konevitsa ry. koordinoi talkooleirin Konevitsan luostariin
24. - 31.7. Matkan hinta 150 € (sis. viisumin, matkat, ylläpidon).
Tiedust. ja ilmoitt. 2.5. mennessä: leena.yrjola@yle.fi tai
puh. (09) 455 4254 (päivisin vastaaja).

Pääsiäinen – meidän vuotuinen kastejuhlamme

Varhaisen kirkon elämässä oli alkuaan vain yksi vuosittainen kastepäivä – Herran pääsiäinen, ja näin jokaisen kristityn mielessä ja ajattelussa kaste ja pääsiäinen liittyivät erottamattomasti toisiinsa: kasteen kautta meidät liitettiin Kristuksen kuoleman ja ylösnousemuksen osallisuuteen, kuten apostoli Paavali Roomalaiskirjeessään opettaa. Kastetta edeltävien pyhien toimitusten kautta meidän vanha, itsekäs ihmisyytemme riisuttiin pois, me luovuimme pahan herruudesta elämässämme, liityimme Kristukseen ja lupasimme tehdä hänestä meidän “elämämme Herran ja Valtiaan”. Kolminkertaisen kasteveeten upottamisen kautta meidän vanha ihmisyytemme kuoli ja uusi “Kristuksen kuvan mukaan uudistunut ihminen” – pääsiäisen, iankaikkisen elämän lapsi – nousi ylös kasteammeesta. Tästä uudesta ihmisyydestä kertovat myös meidän valkoinen kastepukamme ja kastekynttilämme...

Näin oli varhaisen kirkon elämässä, ja näin on myös tämän päivän kirkon elämässä: kasteen kautta meistä on tullut uuden elämän lapsia, joiden tärkeimpänä tunnusmerkkinä on rakkaus, joka on valmis antamaan ja jatkamaan kaikkensa – joka on valmis uhrautumaan ja antamaan anteeksi ilman ehtoja...

Mutta missä me tänä päivänä näemme tällaisia uusia ihmisiä, jotka ovat valmiita uhraamaan kaikkensa rakkautensa tähden, jotka ovat valmiita taistelemaan Kristuksen “riveissä” rakkauden ja totuuden puolesta pahutta, itsekkyyttä ja valhetta vastaan? Tämä maailma on liian täynnä “vanhaa, itsekästä ihmisyyttä”, joka pyrkii kaikessa tavoittelemaan vain omaa etuaan muista välittämättä...

Minne meidän “uusi ihmisyytemme” tai paremminkin sanoen todellinen ja aito ihmisyytemme on kadonnut – se ihmisuus, joka on luotu “Jumalan kuvaksi ja kaltaisuuteen” ja joka on luotu rakkaudesta ja rakkautta varten ja joka löytää täyttymyksen-

sä Jumalasta ja hänen rakkaudestaan?

Pyrimmekö me elämään todeksi tuon uuden ihmisyyden, johon meidät on kerran pyhän kasteen ja mirhallavoitelun kautta “puettu”...

Olemmeko valmiit “uudistamaan” ne kastelupaukset, jotka kerran itse tai kummimme kautta annoimme Jumalalle?

Näihin kristillisen elämämme kannalta tärkeisiin kysymyksiin meidän olisi syytä miettiä vastauksia ennen pääsiäistä joko itseksemme tai yhdessä rippi-isämme kanssa niin, että voisimme “puhtain mielin ja sydämin” osallistua tähän uuden elämän ja uuden ihmisyyden juhlaan, jonka

Kristus on meille kärsimyksensä, kuolemansa ja ylösnousemuksensa kautta valmistanut. Muistakaamme tänäkin pääsiäisenä, että me jo olemme tuon uuden elämän – pääsiäisen – lapsia tässä ja nyt. Meidän tehtävänämme kristittyinä on elää todeksi tuo uusi elämä ja uusi ihmisuus, johon meidät on pyhän kasteen kautta puettu, eli kuten me pyhässä kasteessa ja mirhallavoitelussa ilmaiseimme tämän uuden ihmisyyden lahjan apostoli Paavalin suulla: “Niin monta kuin teitä on Kristukseen kastettu, te olette Kristukseen pukeutuneet”.

Isä Markus Aroma

Menetyks ja surun kohtaaminen

PARASTAASI 4.4.2005 KLO 18 (ma)

Ehto- ja aamupalvelus edesmenneitä muisteltaessa.

Parastaasin jälkeen iltateen teimana:

”Menetyks ja surun kohtaaminen”.

Vainajien muistopalvelus toimitetaan kirkossa, jonka jälkeen siirrytään seurakuntasalille ja keskustellaan aiheesta.

Oletteko menettäneet lähiomaisen ja tunnette lohdutonta tuskaa, eikä ole ketään, jonka kanssa jakaa tuntemuksia? Tulkaa yhteiseen tilaisuuteen hakemaan helpotusta elämännen arkeen. Yritetään yhdessä tukea toisiamme keskustelemalla, kuuntelemalla ja lohduttamalla.

Hämeenlinnan seurakunnan neuvoston jäsenet:

Aroma Markku
Holm Maria
Korhonen Yrjö
Pitkänen Jari
Rantsi Kari

Seljänne Markku
Sosunov-Perälä Antonina
Usvasalo Jyrki
Itseoikeutettuna jäsenenä:
Honkamäki Leena

Matti Alangon katu 11
13130 Hämeenlinna

Toimittajia: Papisto: Markku Aroma, Gaius Sahlberg ja Mikael Sundkvist **Kanttorit:** Leena Honkamäki, Jenni Sundkvist ja Jaakko Olkinuora

Pyhäköt:

Hämeenlinnan kirkko

Pyhän Aleksanteri Nevskin ja Pyhän Johannes Krysostomoksen muistolle
Erottajakatu 2

Ahveniston kirkko

vanhalla hautausmaalla (Keskussairaala vastapäätä) Pyhän Johannes Kastajan mestauksen muistolle
Isännöitsijä: Yrjö Usvasalo Puh. (03) 671 6240

JUMALANPALVELUKSET

MAALISKUU

la 19.3. klo 17

juhlavigilia, KP Nikean metropoliitta Johannes liturgia, *Herran ratsastus Jerusalemiin*, palmusunnuntai, KP Nikean metropoliitta Johannes - ateria

su 20.3. klo 10

SUURI VIIKKO:

ma 21.3. klo 18

ennen pyhitettyjen lahjain liturgia
ennen pyhitettyjen lahjain liturgia
yleinen sairaanvoitelu ja ennen pyhitettyjen lahjain liturgia

to 24.3. klo 18

suuren torstain ehtoopalvelus ja Basileios Suuren liturgia, KP Helsingin metropoliitta Ambrosius suuren perjantain aamupalvelus (12 kärsimys-evankeliumia), KP Helsingin metropoliitta Ambrosius ehtoopalvelus ja liturgia, *Jumalansyntyttäjän Neitseen Marian ilmestys* suuren lauantain aamupalvelus

pe 25.3. klo 9

suuri ehtoopalvelus ja Basileios Suuren liturgia puolijumalanpalvelus ristisaatto, *Herran pääsiäinen, Kristuksen ylösnousemus*, aamupalvelus ja liturgia

la 26.3. klo 14

suuri ehtoopalvelus ja Basileios Suuren liturgia puolijumalanpalvelus ristisaatto, *Herran pääsiäinen, Kristuksen ylösnousemus*, aamupalvelus ja liturgia

Kirkkoherranvirasto avoinna ti, ke, pe klo 9.30–12, puh. (03) 616 5228, fax (03) 616 5248, sähköposti: hameenlinna@ort.fi

Kirkkoherra: Markku Aroma puh. (03) 616 5229 (virka huone), (03) 612 7166 (koti) sähköposti: maukku@hotmail.com

Kanttori: Leena Honkamäki puh. (03) 618 4254, 040 707 6715, sähköposti: leenahonkamaki@hotmail.com

Muu papisto: pastori Kai Sahlberg puh. (019) 733 911, 0400 107 232

pastori Mikael Sundkvist, puh. (03) 684 6050, 050 350 9356, sähköposti: mikael.sundkvist@joensuu.fi

Kanslisti: Hellevi von Essen

Toimintaa ja tapahtumia

VIRPOVITSATALKOOT

Kokoonnumme valmistamaan virpovitsoja **perjantaina 18.3. klo 17** alkaen seurakuntasalilla (Matti Alangon katu 11 A). Ota mukaan omat pajunoksat ja saksen sekä iloista mieltä!

Toivon mukaan palmusunnuntain vigilia-ssa kirkkomme muistuttaisi valoisa juhlamerta. Koristellut pajunoksat kuvaavat täällä Pohjolassa etelän palmupuun oksia ja palava kynttilä uskomme lämpöä ja kirkkautta. *"Virvon, varvon, tuoreeks, terveeks, Jeesuksen Kristuksen Jerusalemiin ratsastamisen muistoksi"*

XVI ORTODOKSISET KIRKKOLAULUPÄIVÄT KAJAANISSA 21.-22.5.

Hyvinkään kirkkokuoro ja tiistaiseura sekä Hämeenlinnan kirkkokuoro menevät bussilla laulupäiville. Perillä yövytään Kartanohotelli Katarineburgissa. Matkan lopullista hintaa ei ole vielä arvioitu, mutta se on maksimissaan 100 €. Vielä

Jatkuu sivulla 24

Jatkoa sivulta 23

olisi tilaa jäljellä halukkaille, joten ottakaa yhteyttä matkanjohdosta vastaavaan **Minna Jokiseen** mahdollisimman pian, puh. 050 358 7339. Tule kuuntelemaan monipuolista kirkkolaulun antia Kainuuseen!

DIAKONIASEURA

Pj. Gaius Sahlberg, puh. (019) 733 911 / 0400 107 232

Diakoniasseura kokoontuu seuraavasti:

- to 17.3. klo 18 iltakerho
- su 10.4. kirkkokahvit
– vanhusten kirkkopyhä
- to 21.4. klo 18 iltakerho
- to 12.5. klo 18 ehtoopalvelus
Ahveniston kirkossa, jonka jälkeen iltapala seurakuntasalissa
- su 29.5. kirkkokahvit

IKONIPIIRI

Op. Pasi-Mikael Huovinen, puh. 041 576 6143

Lukukausimaksu 30 €.

Piiri kokoontuu seurakuntasalissa perjantai-iltoina: I ryhmä klo 15-18 ja II ryhmä klo 18-21.

Kevätkauden viimeiset kokoontumiset: 1.4., 15.4. ja 29.4.

Ikoniipiiri järjestää **halvaantuneen sunnuntaina 17.4. kirkkokahvit** liturgian jälkeen. Tervetuloa kaikki!

KIRKKOKUORO

Leena Honkamäki
(03) 618 4254 / 040 707 6715

Mikäli kirkkolaulu kiinnostaa, niin ota yhteyttä kanttoriin. Uudet laulajat ovat aina tervetulleita!

Pääsiäisen jälkeen keskiviikkoiset harjoitukset aloitetaan 6.4., jolloin harjoitellaan lähinnä Kajaanin laulupäiviä varten klo 17-19 seurakuntasalissa.

KYYRÖLÄLÄISTEN KERHO

Pj. Antonina Sosunov-Perälä, puh. (03) 612 5850 / 040 721 8436

- su 20.3. palmusunnuntai – tarjolla tattikeittoa seurakuntakodilla.
- ma 4.4. parastaasin (vainajien muistopalveluksen) jälkeen iltatee seurakuntakodilla
- ti 5.4. Tuomaan tiistai (vainajien pääsiäinen). Liturgian jälkeen muistolitaniat Ahveniston ja Vuorentaan haudoilla.

- 6.-7.5. Ahveniston kirkon ympäristön siivoustalkoot
- 14.-15.5. hautausmaa-alueiden siivoustalkoot Kyyrölässä ja Kangaspellolla
- 3.7. vainajien muistojuhlat Kyyrölässä, Kangaspellolla ja Muolaan kirkkomäellä.

KÄSITYÖKERHO

Ohjaajat: Anneli Ahtola,

puh. (03) 612 1369 ja

Riitta Rumbin, puh. (03) 617 1041

Tule mukaan valmistamaan kirkkotekstiilejä – analogien päälle kirjaillaan kauniit pellavaiset kaitaliinat. Vielä ehdit mukaan!

Käsityökerhon kevään viimeiset kokoontumiset maanantaisin klo 15 alkaen seurakuntasalissa: 25.4. ja 30.5.

MIESTENKERHO

Vetäjä: Jouni Korhonen,

puh. (03) 617 8877 / 050 345 3136

Miesten toimintapiiri kaipaa rehtiä miesväkeä riveihin. Kerho kokoontuu pääsääntöisesti kuukauden viimeisenä sunnuntaina seurakuntasalissa tai jossain muualla sovitussa kohteessa.

Kevätkauden viimeiset kokoontumiset:

- su 3.4. klo 15 kaikille avoin yleisöluento: Kari M. Ranttilä luennoi Psalmien uudesta käännöksestä, keskustelua ja kahvit
- 6.-7.5. Ahveniston kirkon ympäristön siivoustalkoot
- pe 27.5. klo 18 kevätkauden päätös Jounin luona Rengossa (Pyntöntie 194). Alustus, savusauna ja kevyt ilta-ateria.

ORTODOKSIPIIRI

isä Markus

Kirkkoon liittyneille ja siihen liittyville tarkoitettu valistusilta. Kokoontuu kirkkoherran työhuoneessa / seurakuntasalissa seuraavasti:

- ke 6.4. klo 18.30
- ke 20.4. klo 18.30
- ke 4.5. klo 18.30
- ke 18.5. klo 18.30

SINAPINSIEMENKERHO

Ohjaajat: Britta Hellenurm,

puh. 050 577 0135 ja

Karmen Hellenurm, puh. 050 512 1365

Kokoontuu parittoman viikon sunnuntai-

na liturgian aikana klo 9.50-11 lasten kerhohuoneessa, kirkon takana alakerrassa. Kerhopäivät: 20.3., 3.4., 17.4., 15.5. ja 29.5.

TIISTAISEURA

Pj. Olga Hietanen,

puh. (03) 637 1290 / 050 338 5005

Kokoontuu ensi vuodesta alkaen joka kolmas tiistai pääsääntöisesti seurakuntasalissa seuraavasti:

- ti 15.3. klo 17 isä Mikael – suuren viikon raamatuntekstit
- ti 5.4. klo 17 isä Gaius – reliikit eli pyhäinjäännökset
- ti 26.4. klo 17 Elma Jokinen ja Anneli Ahtola - talkoolaistyöstä luostarissa
- ti 17.5. klo 17 Anneli Ahtola ja Aili Tamminen - venyttely- ja rentoutumistaukio
- ti 22.5. Tampereen tiistaiseura vierailee Hämeenlinnassa, ja tiistaiseuramme järjestää heille seurakuntasalissa aterian.

VENÄJÄNKIELINEN ORTODOKSIPIIRI

Op. Viktor Maksimovskiy, puh. 050 461 7381, sähköposti: maksimovskiy@hotmail.com

Kokoontuu kerran kuussa liturgian jälkeen seurakuntasalissa tai kirkkoherranhuoneessa. Käydään läpi ortodoksisen kirkon oppia, perinnettä ja Raamattua. Kevään kokoontumiset 24.4. ja 29.5. liturgian jälkeen n. klo 12

HUOM! Mikäli tulee muutoksia, niin niistä ilmoitetaan perjantain Hämeen Sanomissa seurakuntapalstalla, tai voit katsoa muutokset netistä.

PERHEUUTISIA

Tuonilmaisii siirtyneet (6)

Aune Kaarina Öykkönen
Raisa Korelin
Pauli Rafael Peltola
Vera Flinkman
Marija Cizova
Klaudia Hallikainen

Tervetuloa seurakuntaan (10)

Hannu Antero Möhköi
Janne Kari Tapani Rannasmaa
Pihla Maria Peppiina Jeskanen
Pyry Jesse Juhani Jeskanen
Petri Juhani Jeskanen
Nicholas Antony Karantonis
Stavros Steven Karantonis
Sonja Pauliina Karantonis
Seppo Sergei Sosunov
Rafael Hasek

TIMO
RUOTTINEN

Koivakuulolta

Kirjoittaja on tamperelainen
musiikkituottaja

Hiidensepän kahlinta

Apokryfisissä Nikodemuksen evankeliumissa kuvataan Kristuksen laskeutuminen tuonelaan. Tekstin välittämät asiat ovat meille tuttuja, mutta eivät oikeastaan kirjallisessa muodossa, vaan kuvallisena esityksenä. Seuraavassa pieni ote:

Tuonela huusi: ”Meidät on voitettu, voi meitä. Mutta kuka olet sinä, jolla on niin suuri valta ja voima? Sinä olet alhainen ja ylhäinen, orja ja valtiastalon sotilas ja kuningas, kuolleitten ja elävien hallitsija. Ristiin sinut naulittiin ja haudattiin sinut pantiin. Nyt olet vapaa ja kukistit kaiken voimamme. Sinustako Saatana meille puhui, että olet ristin ja kuoleman kautta perivä koko maailman?” Silloin kunnian kuningas tarttui Saatanaa päästä ja antoi hänet enkeleille sanoen: ”Kahlitkaa rautoihin hänen käteensä ja jalkansa, kaulansa ja suunsa.” Sitten hän antoi tämän Tuonelalle ja sanoi: ”Ota hänet ja visusti säilytä toiseen tulemiseeni asti.”

Takavuosina yritin jäljittää nauhaa, jolla lauletaan ortodoksisen liturgian keskeistä hymniä, *Kerubiveisua* tutulla kalevalaisella ”Vaka vanha Väinämöinen” –runosävelmällä. Tästä on ilmeisesti joskus sovitettu sekakuorolle neliääninen teos. Muutamat ortodoksikantorit ovat maininneet kuulleensa tuon nauhan, mutta omalle kohdalleni ei tämä harvinaisuus ole osunut. Meidän mielessämme runosävelmä assosioituu muinaissuomalaiseen pakanalliseen kulttiin, mitä sellainen sitten onkin. Liturgisessa yhteydessä sävelmän käyttö on arvatenkin ollut hämmäntävää.

Kun **Elias Lönnrot** kokosi *Kalevalansa*, hän jätti pois sellaista aineistoa, mikä viittasi kristinuskon vaikutukseen kalevalaisessa perinteessä. Lönnrotilla oli Kalevalan toimittajana johdonmukainen, selkeä näkemys. Täydentäviä säkeitä hän kirjoitti tarvittaessa itse. Niinpä eepos on taiteellisesti merkittävä yhtenäinen kokonaisuus. Kalevalan lopussa Marjatan poika syrjäyttää Väinämöisen. Tämän on tulkittu kuvaavan kristillisen kulttuurin voittokulkua ja kalevalaisen maailman katoamista.

Karjalan ja Inkerin ortodoksiväestön keskuudessa sukupolvesta toiseen laulettu *Luojan virsi* koostuu viidestä

runosta. Ne ovat *Marjavirsi*, *Saunanhakuvirsi* ja *Lapsenetsintävirsi*, joista on tullut säkeitä myös Kalevalaan, sekä *Surmavirsi* ja *Hiidensepän kahlinta*, jota ei esiinny Kalevalassa lainkaan. *Analogin* joulunumerossa oli puhetta kolmen ensimmäisen legendarunon aiheista. Tämä on nyt tavallaan jatkoa samasta aiheesta.

Suistamolainen **Iivo Lipitsä** lauloi 73-vuotiaana vuonna 1966 Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran tutkijoille:

*Nyt laulamme Jumalan virttä
mullosia muistellemmo, ammosia ajattelemmo
konsa Luoja kuoletettiin, kansa kaikki kavotettiin
yheksän sylen syvyyteen.*

Näin alkoi hänen versionsa *Hiidensepän kahlinta* –runosta. Kristuksen ylösnousemisen ja kuoleman voittamisen teeman karjalaisessa versiossa Kiesus Marjatan poika kahlitsee Hiiden kallioon erityistä nokkeluutta osoittan. Kun seppä takoo Jeesuksen kaulakahletta, tämä tulee, kuin Emmauksen tiellä ikään, tuntemattomana ylösnouseksena Hiiden pajaan. Takojalla on ongelma: Kuin on pitkä, kuin on paksu Kristuksen kaula? Jeesus saa Hiiden

uskomaan, että sehän on samankokoinen kuin Hiiden oma kaula. Kun Hiisi kokeilee takomiaan kahleita kaulaansa, Kristus lukitsee pahan voimat ja näin voittaa kuoleman vallan.

Nousipa Luoja kuolemasta, Herra hauasta heräsi

Ei liene epäilystä siitä, etteikö *Hiidensepän kahlinta* ja koko *Luojan virsi* kalevalaisessa runonlauluperinteessä olisi yhteydessä kirkkomme valistajien opetukseen. Yhteys kanonisiin ja varsinkin apokryfisiin evankeliumeihin sekä ylösnousemuksen ikonografiaan on ilmeinen. Takavuosina eräässä aiheeseen liittyvässä radio-ohjelmassa pohdiskelin myös, vaikkakaan en kovin vakavasti, varhaisen kirkkolaulun yhteyksiä kalevalaisiin melodioihin. Ajatus runosävelmän liittämistä liturgiseen yhteyteen ei kenties olekaan niin etäinen, kuin miltä se meistä jälkikalevalaisen ajan ihmisistä ensin saattaa tuntua. □

Luostaripalsta

Nunna
Ksenia

Analogin LUOSTARIPALSTALLA kerrotaan kuulumisia Lintulan luostarista. Myös hengellisen elämän kysymykset ja jokapäiväinen kilvoittelu yhteisön keskellä ja Jumalan edessä kuuluvat palstamme aiheisiin.

Lintulan kynttilätehtaalla

Talvi on Lintulassa tuohusten valmistusaikaa. Kynttilätehdas käynnistetään lokakuun alkupuolella, ja työtä tehdään neljänä päivänä viikossa aina joulun esijuhla-aikaan (20.12.) asti. Juhlapyhien aikana pidämme ”joululomaa”. Teofanian jälkeen arki ja sen myötä kynttilätyö alkavat uudelleen. Kesätauolle tehdas siirtyy huhtitoukokuun vaihteessa vähän pääsiäisen ajankohdasta riippuen.

Joka aamu kello kahdeksan aikoihin tehdasvuorossa olevat sisaret kokoontuvat työpaikalleen. Jo tuntia aikaisemmin heti aamupalveluksen jälkeen on joku sisarista juossut kytkemään vahan sulatuspadat päälle, kääntämään kynttiläkoneen vahavannan termostaatin suuremmalle ja laskemaan kylmää vettä jäähdytysaltaaseen.

Ennen koneen käynnistämistä luetaan työnaloittamisrukous: ”*Herra Jeesus Kristus, iankaikkisen Isäsi ainokainen Poika, Sinä puhtahimmalla suullasi olet sanonut: ’Ilman minua ette voi mitään tehdä’.* *Herra, meidän Herramme... auta meitä, syntisiä, tässä työssä, jota nyt aloitamme, että Sinun kauttasi sen toimittaisimme Isä ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. Aamen*”. Ja pian alkaa koneiden jyske kaikua tehdassalissa.

Paikalla on tavallisesti neljä tai viisi sisarta. Kaksi tarvitaan käyttämään koneita ja yksi tai kaksi pake-toimaan tuohuksia. Erityismaininnan ansaitsee viime joulukuussa 80 vuotta täyttänyt äiti **Varvara**, joka uskollisesti saapuu joka aamu omalle paikalleen ottamaan vastaan koneen tsaista tahtia ulos syytämät valmiit tuohukset. Hänen tehtävänään on erotella huonot ja katkeilleet tuohukset paketoitavaksi menevien joukosta. Äiti Mikaela taas on yksinään vastannut suuren kynttiläkoneen käytöstä jo yhdeksän vuoden ajan.

Aherrusta
Lintulan
kynttilä-
tehtaalla.
Kuva: Petter
Martiskainen

Vastuu tuohusten valmistamisesta onkin paljolti viiden sisaren harteilla, vaikka olemme yrittäneet saada aikaan pientä vuorottelua ja varamiehitystä esimerkiksi sairastapauksia ja kiireellisten tehtävien hoitamista varten.

Kahdeksan tonnia kynttilöitä

Joka vuosi yritämme talven mittaan tehdä 8000 kiloa tuohuksia. Tuo määrä riittää reilusti kirkkokuntamme tarpeeseen, mutta täytyy myöntää, että tavoitteeseen ei läheskään aina päästä. Joskus koneet reistailevat, joskus sisaret sairastelevat, ja viime syksynä vahakuorman saapuminen Englannista viivästyi niin paljon, että jouduimme seisottamaan tehdasta neljä viikkoa parhaaseen kynttilänteko-aikaan. Seisokki aiheutti tuotantoon lähes 2000 kilon vajeen. Osan siitä saamme, Jumalan avulla, kirittyä kiinni kevätkaudella, mutta talven koko-

naistuotanto jää tietenkin vajaaksi.

Kynttilätyö on ulkonaisesti yksitoikkoista ja raskasta: käsittelemme päivittäin 25 kg painavia vahalaatikoi-ta, pätkälaatikoi-ta ja pakkauslaatikoi-ta, mutta rukous kulkee mukana tehtaallakin. Työn ääressä koneiden käyntiä seurattaessa luetaan Jeesuksen rukousta, rukouskanoneja sekä akatistosta pyhälle **Johannes Kronstadt-laiselle**, jota pidämme kynttilätehtaamme suojelijana. Sekä puheissa että rukouksissa muistellaan kaikkia tehtaalla eri aikoina työtä tehneitä sisaria, talkoolaisia, remonttimiehiä ja sähkömiehiä, joista monet ovat valmiit tulemaan apuun heti, kun ongelmia ilmenee.

Kun viimeiset sisaret iltapäivällä lopettelevat työtä ja loppusiivousta tehtaalla, kello lähentelee jo kolmea. Lyhyt talvipäivä hämärtyy kovaa

vauhtia. Viimeinen ristinmerkki tehdään tehdassalin Pyhän Kolminaisuuden ikoniin päin, ja vahanhuuruisen tehtaan ovi paukahtaa kiinni. Koittaa odotettu ulkoiluhetki raikkaassa talvi-ilmassa ennen ehtoopalvelusta, joka talvikaudella alkaa Lintulassa klo 17.

Suuren paaston aikana kynttilätehdastyö mukautuu luostarin elämänrytmiin, niin että tärkeimpien paastoviikkojen aikana tehdas pidetään kiinni, samoin kirkkaalla pääsiäisviikolla, joka on vuoden suurinta juhla-aikaa. Liturgia toimitetaan silloin joka päivä. Joka aamu sisarten pieni risti-saatto kiertää kirkon, ja ”*Kristus nousi kuolleista*” -tervehdykset kaikuvat niin kirkossa kuin luostarin käytävilläkin. Siitä on enää lyhyt aika kesäkauden alkuun. Kynttilätehdastyö vaihtuu matkailijoiden palveluun sekä puutarha- ja pihatöihin.

Nunna Ksenia

Hyvien ihmisten...

en tuoksut ja lintujen äänet aamuisin. **Tarkovskin** lapsuuden kesäkodin valkoinen tattaripeltö *Peilin* filmauksen aikaan. Hän kysyy, mitä olisikaan tapahtunut, jos tattari ei olisi kasvanut, kun *Peili* filmattiin? Jumala ei anna ihmiselle lahjakkuutta, vaan pikemminkin tuomitsee ihmisen kantaan lahjakkuutensa ristiä. Tarkovskin mukaan taiteilija on olento, joka pyrkii lopulliseen totuuteen. Todellinen taiteilija tavoittaa tämän totuuden luodessaan jotain täydellistä ja ehjää. **Dostojevskin** teoksissa on esimerkkejä totuudesta ja sen tunnistamisesta. Jeesus näyttyy maan päällä huorien ja rosvojen hahmoissa, me emme vain tunnista häntä. Ihmisen on hyvä ilmaista ilonsa, surunsa ja pettymyksensä kieltämättä tunteitaan. Mikään ei ole niin kauhistuttavaa kuin aikamme vaatimus käyttäytyä tunteetomasti ja penseästi. Se on kuin kuolema ilman ruumista. Kysymys on tunteen kuolemasta ja ihmisen invalidisoimisesta. Sen vuoksi ei kanssaihmissä pitäisi leimata hulluiksi, jos he spontaanisti itkevät, nauravat tai sanovat mielipiteensä, joka ei ole sama kuin yhteisön mielipide. Eikä taiteilija ole alemmaa kastia, vaikka on taiteilija. Ja lopultakin ihminen kulkee väijäämättä kuolemaa kohti. Taiteen lopullinen tehtävä on valmistaa ihminen kuolemaan.

Gogol on kirjoittanut (Torsti Lehtisen) mukaan: "Mitä ylevämpi jokin totuus on, sitä varovaisemmin sitä on käsiteltävä. Ateistit eivät ole saaneet aikaan läheskään samassa mitassa onnettomuutta kuin teeskentelijät ja Jumalan profeetat, jotka eivät ole vielä riittävästi valmistautuneet tehtäväänsä ja kuitenkin rohkenevat julistaa

Hänen nimeään vihkimättömin huulin."

Edellisessä tarkoitetaan niitä oppineita ja vallanpitäjiä, jotka ovat omaksuneet lopullisen totuuden julistamisen elämäntavakseen ja jotka ovat ruvenneet hallitsemaan sen avulla maailmaa. Byrokraatia on aikamme sairaus, joka halvaannuttaa henkisen, luovan ajattelun. Hyvä esimerkki tästä ovat kirkko ja taidelaitokset. Niiden pyörittämiseen kuluu aikaa ja energiaa, jotka ovat pois itse pääasiasta. Byrokraatia syö yhteiskuntaa sisältä käsin. Tämä ei tarkoita sitä, että taidelaitosten johtajat tai kirkonpalvelijat olisivat menettäneet otteensa elämään ja työhönsä. Heille vain on säilytetty liian paljon hallinnollisia tehtäviä, että tärkeimman tehtävän hoitaminen käy hankalaksi. Tässä kohtaa pitäisi ruveta puhumaan rahasta, oikeammin sen puutteesta. En kuitenkaan usko rahan kaikkivaltaan ratkaista kaikki ihmisten väliset ongelmat. Raha ei ratkaise ongelmia muutoin kuin välillisesti. Tuntee siltä, että ihmisestä on tullut väline rahan ja talouselämän ratkaissa.

Köyhyyden muodot

Suuren paaston alkaessa voisi itse kukin miettiä, mikä on tärkeää ja mikä vähemmän tärkeää. Ei ole konstikaan luopua vanhoista rääsyistään tai heräteostoistaan köyhien hyväksi. Köyhyyttä on monta lajia. Yksi köyhyyden muoto on antajan itarus ja ylenkatse. Jos minulle ei ole rakkautta sen vertaa että luopuisin rakkaimmasta asiasta lähimmäiseni hyväksi, niin en minä mitään olisi. Olen hiljaa mielessäni pohtinut sitä, että mikä on ortodoksisen seurakunnan suhde köyhään tai ns. luuseri-seurakuntalaiseen? Haluavatko seurakuntalaiset nähdä keskuu-

nessaan vain itsensä tapaisia kunnan kansalaisia? Tällaisen homogeneisen ryhmän harmonia rikkoutuu heti, jos paikalle tulee outo ja erilainen kansalainen: taiteilija, juoppo, vammainen, mieltään järkkynyt, maahanmuuttaja tai maassa muuttaja, kamppaamaton ja boheemi henkilö, joka puhuu luontevasti murtaen Turun murretta. Itsensä kaltainen

seura alkaa ajan oloon ikävystyttää ja viini ruukussa käy happamaksi. Kirkko ja seurakunta eivät ole pyhimysten paratiisi, vaan syntisten oppimiskeskus. Toivotavasti syntien tunnustaminen ei muutu tulosvastuulliseksi.

Lähteet:

Sören Kierkegaard, Väliosoittoa,
Torsti Lehtinen, Inter Cityn Väinämöinen,
Ote vaimon loppumonologista Tarkovskin
Stalker-elokuvassa.

Paastokeräys ETIOPIAN nälkää näkeville

Suuressa paastossa toteutamme paastokeräyksen Etiopian nälänhädästä kärsivien hyväksi kaikissa seurakunnissa hiippakunnassamme. Tarve on suuri maassa, joka kärsii niin kuivuudesta kuin sisällissodan aiheuttamasta kurjuudesta. On tärkeää, että Etiopian ortodoksisessa kirkossa hädässä elävät sisaremmet ja veljemmet eivät unohtuisi. Paastouhrin antaminen on tärkeä osa meidän paastokilvoitustamme.

Avun jakamisesta huolehtii Etelä-Wollon hiippakunnan piispa **Atenawos**. Avustus menee suoraan apua tarvitseville lyhentämättömänä. Sen lähettämisestä vastaa Suomen ortodoksinen lähetys ry.

Lahjoitukset voi laittaa paastokeräyslippaisiin tai osoittaa **Ortodoksisen lähetys ry:n tilille: Sampo 800019-1743667. Tiedonannoksi tulee kirjoittaa "Etiopia".**

Analogi

Tampereen, Turun ja Hämeenlinnan ortodoksisien seurakuntien yhteinen lehti (per. 2000). Kuudes vuosikerta, painosmäärä 5 000 kpl.

Päätoimittaja: Kari M. Räntilä
Puh. 040 550 6272
Graafikko: Heikki O. Jokinen,
Puh. 050 5246 007

Julkaisija: Tampereen, Turun ja Hämeenlinnan ortodoksiset seurakunnat
Toimitus: Rautatienkatu 52 E, 13210 Hämeenlinna
Sähköposti: analogi.toimitus@pp.inet.fi
Tilaaminen ja osoitteenmuutokset:
Tampereen kirkkoherranvirasto,
Suvantokatu 10 A, 33100 Tampere
Puh. (03) 3141 2700 (ti–pe klo 9–13),
fax (03) 3141 2740

Julkaisuneuvosto:
Kirkkoherra Risto Lintu (pj.), kirkkoherra Markku Aroma (vpj.), kirkkoherra Petri Ratilainen, isä Kai Sahlberg, isä Harri Kahila, Marita Jouhki-Inkinen, Eeva Manni, kanttori Leena Honkamäki ja Johan Nyman
Tilauhinna 15 euroa/vuosi
Lehti ilmestyy 5 kertaa vuodessa

Ilmoitushinnat (sis. alv):
1/1 sivua 400 €, 1/2 sivua 300 €, 1/4 sivua 160 €, 1/8 sivua 80 €, 1/16 sivua 40 €
Ilmoitukset toimituksen osoitteella.
Tilinumero 800018-291602.
ISSN 1458-9257,
Painopaikka: Esa Print, Tampere 2005.

Haluatko ohjaajaksi ensi kesän kriparille?

TAMPEREEN, TURUN JA HÄMEENLINNAN SEURAKUNNAT JÄRJESTÄVÄT JÄLLEEN ENSI KESÄNÄ KRISTINOPPILEIRIN YLÖJÄRVEN JULKUJÄRVELLÄ 16.-24.7.2005.

Leirille haetaan 6-8 innokasta ja ahkeraa ohjaajaa muun henkilökunnan avuksi. Edellytyksenä on, että on itse suorittanut kristinoppileirin joko Julkujärvellä tai muualla sekä omaa kokemusta leiri-, partio- tai muusta nuorisotyöstä.

Ohjaajia valitaan Tampereen, Turun ja Hämeenlinnan seurakuntien nuorista. Kaikki hakemukset toimitetaan keskitetysti Tampereelle. Valinnan suorittavat Turun, Tampereen ja Hämeenlinnan seurakuntien edustajat.

Vapaamuotoiset hakemukset voi lähettää joko postitse tai sähköpostitse (isä Heikki Honkamäki, Tampereen ortodoksinen seurakunta, Suvantokatu 10 A, 33100 Tampere, sähköposti heikki.honkamaki@ort.fi.) Hakemusten tulee olla perillä **huhtikuun 8. päivään mennessä.**

Ohjaajaksi valitsemisesta tiedotetaan huhtikuun lopulla. Ohjaajat koulutetaan Tampereella 20.-22. toukokuuta viikonloppukurssilla Hervannassa, Tampereen seurakunnan leirikeskuksessa.

ВИДЫ МОЛИТВ

В молитве христианин изливает перед Богом всю свою душу: прославляет Бога за Его высочайшие совершенства, благодарит за милости, благодаяния и просит о своих нуждах. Отсюда три главных вида молитвы: славословие, благодарение и прошение.

Славословие — самый совершенный и бескорыстный вид молитвы. Чем чище, безупречней существо, тем ярче отражаются в нем высочайшие совершенства Божии и, отражаясь, невольно вызывают восторженные слова славы и хвалы. Так ангелы на небесах непрестанно хвалебною песнею прославляют Господа. “Славословие, — говорит еп. Феофан Затворник, — не есть холодное созерцание свойств Божиих, а **живое ощущение их** с радостью и восхищением.”

Благодарение выражается человеком за полученные благодаяния Божии. Оно, естественно, рождается в признательной и чуткой душе. Из десяти прокаженных, исцеленных Спасителем, один только самарянин вернулся, чтобы поблагодарить Его (Лк. 17:12-19).

Наиболее распространенным видом молитвы является **прошение**, вызываемое сознанием человека своей слабости, немощи, неопытности. По причине страстей и грехов наша душа больна и немощна. Поэтому в молитве необходимо просить у Бога прощения грехов и помощи в преодолении наших недостатков. Иногда прошение вызывается грозящей нам опасностью, нависшей над нами, нуждой и т.д. Прощение в молитве неизбежно в виду наших немощей и угодно Господу (Мт.7:7, Иоан.16:23). Но если наши молитвы носят по преимуществу просительный характер, если голос хвалы, благодарности почти не слышится в них, это свидетельствует о недостаточно высоком уровне нашего духовно-нравственного развития.

Различные виды молитвы часто между собой соединяются. Человек просит Господа о своих нуждах и вместе с тем славит Его за Его величие, благость, и благодарит Его за то, что может дерзновенно обращаться к Нему как к своему милосердному Отцу. Самые торжественные хвалебные церковные песни переходят иногда в умиленные прошения (“Слава в вышних Богу,” “Тебе Бога хвалим”), и, наоборот, слезные мольбы к Богу о помощи разрешаются в величавый аккорд песни благодарения и хвалы. Таковы многие псалмы, напр. 145, 148 и другие.

Епископ Александр (Милеант)